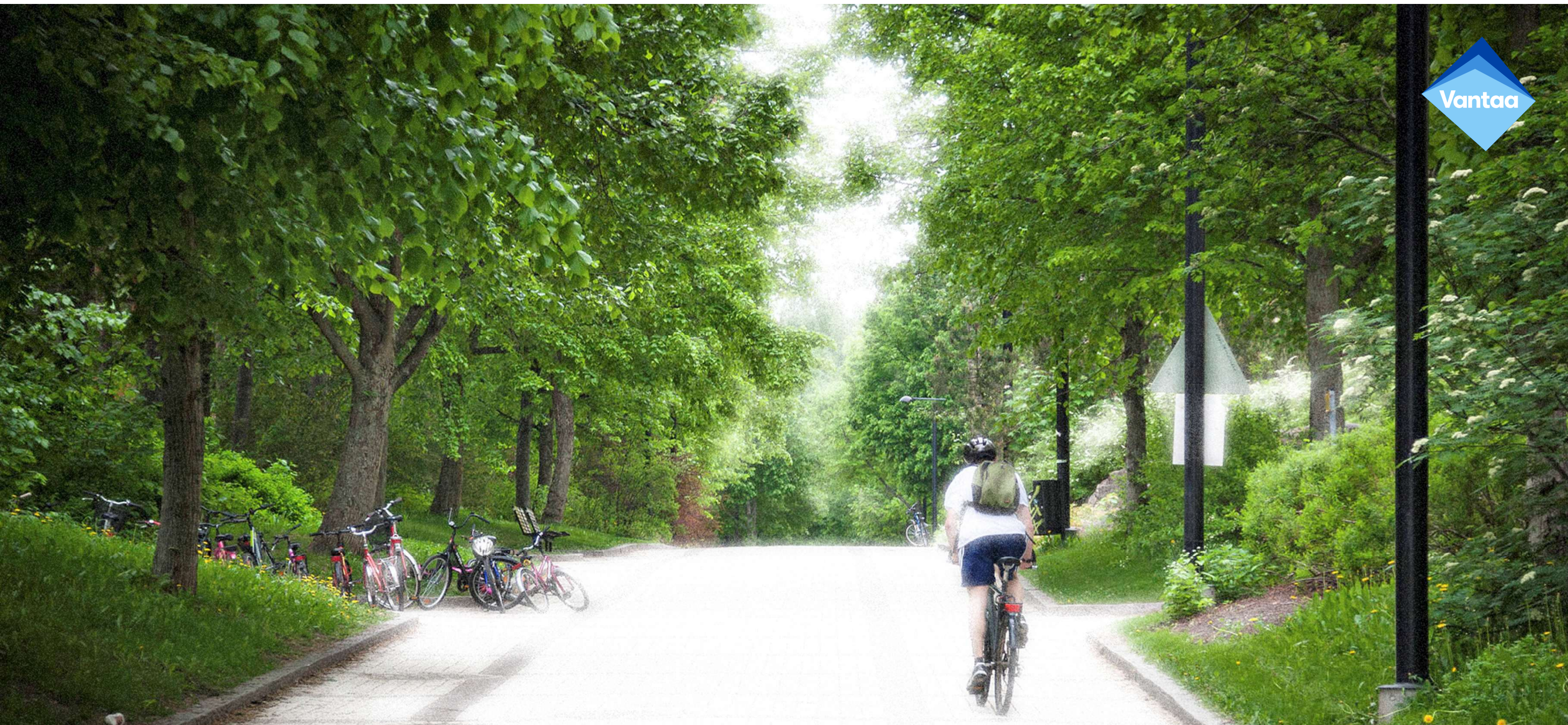

Katupuulinjaus 2025

Katupuiden tarpeet, arvo ja omaisuudenhallinta

VANTAAN KAUPUNKI
04.08.2025

Sisältö

JOHDANTO

Katupuulinjauksen valmistelu
Katupuulinjauksen rajaukset
Sanasto

3

VISIO JA TAVOITTEET

Katupuulinjauksen visio
Katupuulinjauksen tavoitteet

9

VANTAAN KATUPUIDEN HISTORIA JA NYKYTILANNE

Vantaan katupuiden historiaa
Vantaan katupuiden nykytilanne
Latvuspeitto kaupunginosittain
Istutetut katupuut

13

KATUPUIDEN TARPEET, HYÖDYT JA HAASTEET

Katupuiden tarpeet
Katupuiden hyödyt ja arvo
Puu ilmastonmuutokseen sopeutumisen tukena
Puiden tarjoamien hyötyjen arvo
Katupuiden haasteet

21

OMAISUUDEN HALLINTA

Omaisisuuden hallinta ja katupuut
Katupuurekisteri

30

SUUNNITTELU, RAKENTAMINEN JA HOITO

Katupuita koskevat valinnat kaupungin organisaatiossa
Suunnittelu
Katupuihin liittyvää ohjeistusta
Rakentaminen ja luvat
Hoito ja kunnossapito

35

TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

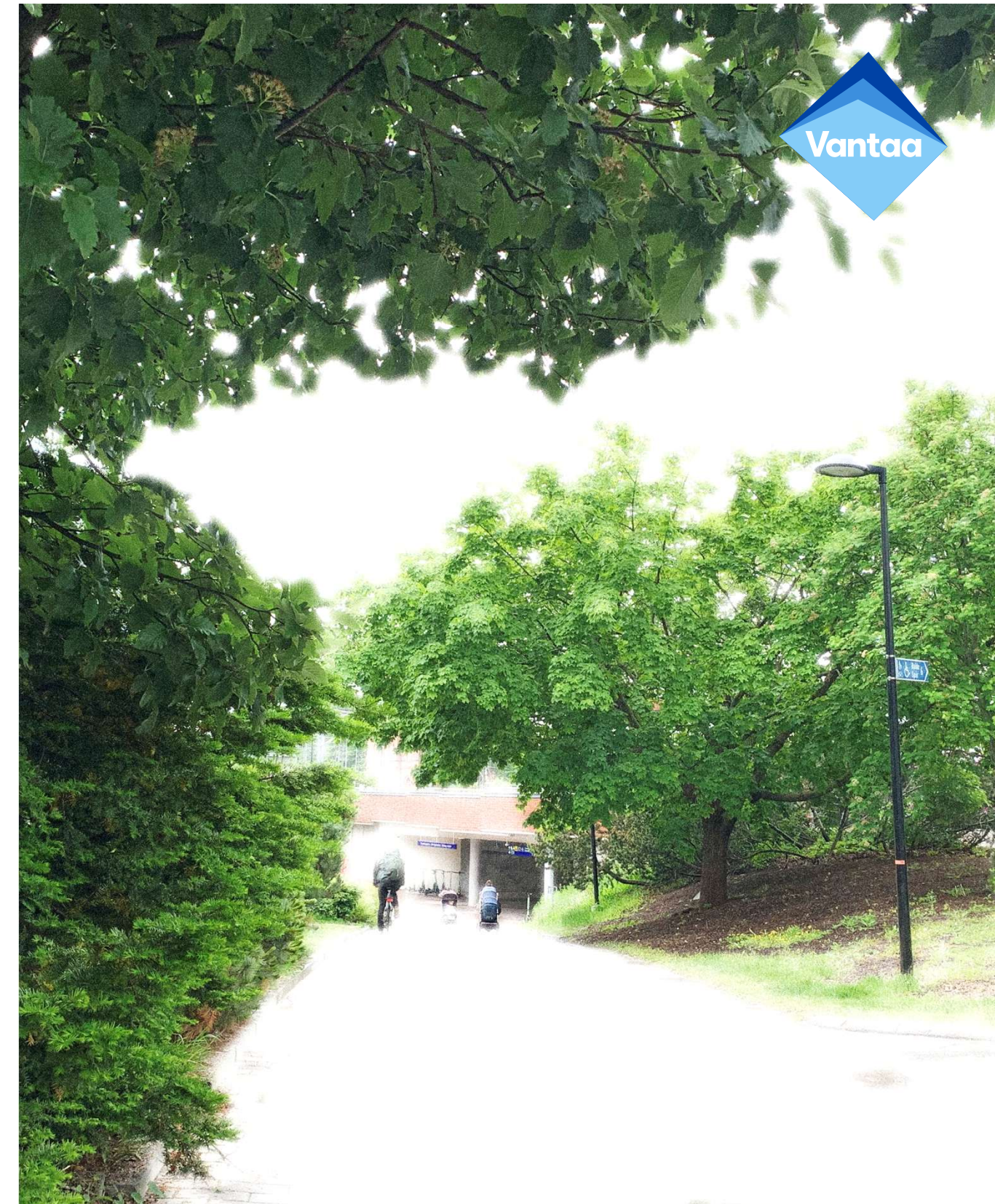
42

JOHTOPÄÄTÖKSET

45

LIITE: TOIMENPITEET

49

JOHDANTO

Johdanto

Katupuulinjaus tuo esiin katupuiden tarpeet, haasteet ja keinot osana Vantaan kaupungin suunnittelua, rakentamista ja kunnossapitoa.

Linjauksen tarkoitus on edistää erityisesti katupuiden säilyttämistä ja kestäväää lisäämistä painottaen puiden elinvoimaisuutta ja tuoda kaupungin strategian sitoumuksia käytäntöön.

Katupuiden hyödyt kaupunkitilassa ovat merkittäviä ja monipuolisia.

Katupuut ovat houkuttelevassa ja hyvinvointia lisäävässä julkisessa ulkotilassa keskeisiä. Puiden tarjoamat ekosysteemipalvelut voidaan nähdä kaupungin vastuulla olevana luontopohjaisena kunnallistekniikkana, joka tarjoaa asukkailleen ja toimijoilleen viilennystä, varjostusta ja viihtymistä.

Katupuusto on osa kaupungin infrastruktuuria, joka sitoo hiiltä ja lieventää esimerkiksi helleaaltojen ja kaupunkitulvien vaikutuksia.

Ilmastonmuutos lisää sään ääri-ilmiöitä, ja nostaa esiin tarvetta säästää ja lisätä kaupungin katupuustoa vaikutusten lieventämiseksi. Samaan aikaan kaupunkirakenne Vantaalla tiivistyy, jolloin puiden kasvutilasta kilpailevat myös monet muut tarpeelliset toiminnot.

Vantaan katupuiden historia on lyhyt ja vaatimaton. Arkisessa työssä on tunnistettu tarve huolehtia tästä omaisuudesta nykyistä paremmin. Työtä on aloitettu kokoamalla katupuiden hoitoon ja kuntoon suuntautunut sisäinen asiantuntijaryhmä, tarkentamalla Vantaan katupuita koskevaa ohjeistusta ja luomalla kaupungille ensimmäinen virallinen katupuulinjaus. Linjaus koskee katualueille istutettuja puita.

Katupuulinjauksen sisällöt ja tausta

Tausta kaupungin muissa strategioissa.

Vantaan katupuulinjaus tukeutuu kaupungin strategiaan sekä muihin ohjelmiin ja selvityksiin, kuten Resurssiviisauden tiekartta, luontoposiitiivinen Vantaa ja Vantaan viherrakenteen kehityskuva VIVA. Katupuulinjaus edistää näiden ohjelmien tavoitteita luonnon monimuotoisuuden turvaamisesta, ekologisen verkoston kytkeytyneisyyden parantamisesta sekä hiilivarastojen ja -nielujen säilyttämisestä olemassa olevan maaperän ja kasvillisuuden avulla.

Katupuulinjauksen sisältö

Vantaan katupuulinjauksessa 2025 on keskittyy katupuiden tarpeisiin. Tämä katupuulinjaus sisältää katupuutyöryhmän muodostaman tämänhetkisen vision ja tavoitteet, tietoa Vantaan katupuiden nykytilasta ja koosteen katupuiden tarpeista, hyödyistä ja haasteista. Seuraavaksi nostetaan esiin katupuiden omaisuudenhallintaan liittyviä haasteita, valintoja ja ohjeistusta. Lopuksi koostetaan Vantaan katupuiden keskeisimmät kehittämistarpeet ja toimenpide-ehdotukset.

Katupuiden merkitys on keskeinen myös kaupunkikuvallisesti.

Siltä osin katupuulinjausta on tarve tarkentaa myöhemmin. Tavoitteena on, että katupuulinjausta ja katupuita koskevaa tietoa tarkennetaan ja päivitetään säännöllisesti kaupunkitilaohjeeseen ja verkkosivulle.

Katupuulinjauksen valmistelu

Katupuulinjauksen ovat toimittaneet Satu Onnela, Eeva Eitsi, Anni Vuorikari ja Minna Leivo. Sisällöt on tuotettu katupuutyöryhmässä. Kaupunkitilaohjeen ja verkkosivujen päivityksistä on vastannut Alisa Kaukio, Mia Lummeranta ja Anni Vuorikari.

Taustatyö

Katupuutyöryhmä

Katupuuryhmä on kaupungin puiden kanssa arjessaan työskenteleviä hoidon ja suunnittelun asiantuntijoiden itseorganisoitunut verkosto. Katupuutyöryhmässä jaetaan osaamista ja vahvistetaan yhteistä ymmärrystä vantaalaisista katupuista. Katupuuryhmä on perustettu vuoden 2023 lopussa.

Katupuuryhmän nykyinen kokoonpano:

- Suunnittelu: Eeva Eitsi , Elina Ekroos, Sara Korkeamäki, Minna Leivo, Mia Lummeranta, Satu Onnela, Anni Vuorikari (aiemmat jäsenet: Teija Marjamäki)
- Rakentaminen: Anu Anttonen, Anna-Liisa Jukarainen, Ismo Makkonen, Minna Ridanpää
- Kunnossapito: Sanna Ervasti, Pirjo Kosonen, Tuulia Laaksonen, Elise Niemi, Mervi Viitanen (aiemmat jäsenet: Sami Pulkkinen)

Katupuulinjaukseen liittyvät muut kokonaisuudet

- 1) Katupuulinjauksen sisältö lyhyesti verkkosivuilla
- 2) Katupuihin liittyvä suunnittelun, rakentamisen ja kunnossapidon ohjeistus kaupunkitilaohjeessa
- 3) Katupuiden vaurioihin kohdistuva korvaushinnasto
- 4) Katupuurekisteri Vantaan karttapalvelussa ja
- 5) Katupuuryhmä kaupungin sisäisenä asiantuntijaverkostona.

Sanasto

Ekologinen kierto: Maapallolla vesi, ilma, energia ja alkuaineet kiertävät eliöltä toiselle luonnon prosesseissa esimerkiksi auringonvalon ja yhteyttämisen, lahoamisen, haihduttamisen sekä painovoiman vaikutuksesta. Kasvillisuus muuntaa hiilidioksidia, maaperän aineksia ja auringon energiaa eliöille sopivaksi ravinnoksi, suojaksi ja elinympäristöksi. Samalla ilmakehän hiilidioksidi varastoituu puun tai muun kasvin eri osiin ja siirtyy edelleen juurikarikkeen ja hajottajien kautta maaperään.

Ekologinen verkosto: luonnon ydinalueista ja niiden välisistä yhteyksistä muodostuva verkostomainen kokonaisuus.

Ekosysteemipalvelut: Ekosysteemipalveluilla tarkoitetaan ekosysteemien tuottamia hyötyjä ihmiselle. Ekosysteemipalvelut jaetaan neljään luokkaan: tuotanto-, ylläpito-, sääntely- ja kulttuuripalveluihin. Ekosysteemipalvelut jaottelevat ekosysteemien toimintoja ihmisen näkökulmasta. Luonnolla on kuitenkin aina myös itseisarvonsa.

Hiilivarasto ja -nielu: Kasvillisuus sitoo yhteyttämisen tuloksena hiilidioksidia ilmakehästä, muuttaa hiilidioksidin hapeksi, sokeriksi ja hiileksi sekä lopulta varastoi hiiltä runkoonsa, juuristoonsa ja juuriston yhteydessä olevaan maaperään. Orgaanisen aineksen hajotessa puu luovuttaa hiilidioksidia takaisin ilmaan maahengityksessä – kasvillisuuskin siis hengittää. Varastoitunutta osuutta hiilestä, joka ylittää laskennallisesti hajoamisessa vapautuvan määrän, kutsutaan hiilinieluksi. Hiiltä sitova kasvillisuus poistaa ja vähentää hiiltä ilmakehästä, mikä auttaa viilentämään ilmastoa ja siten hillitsemään ilmastomuutosta.

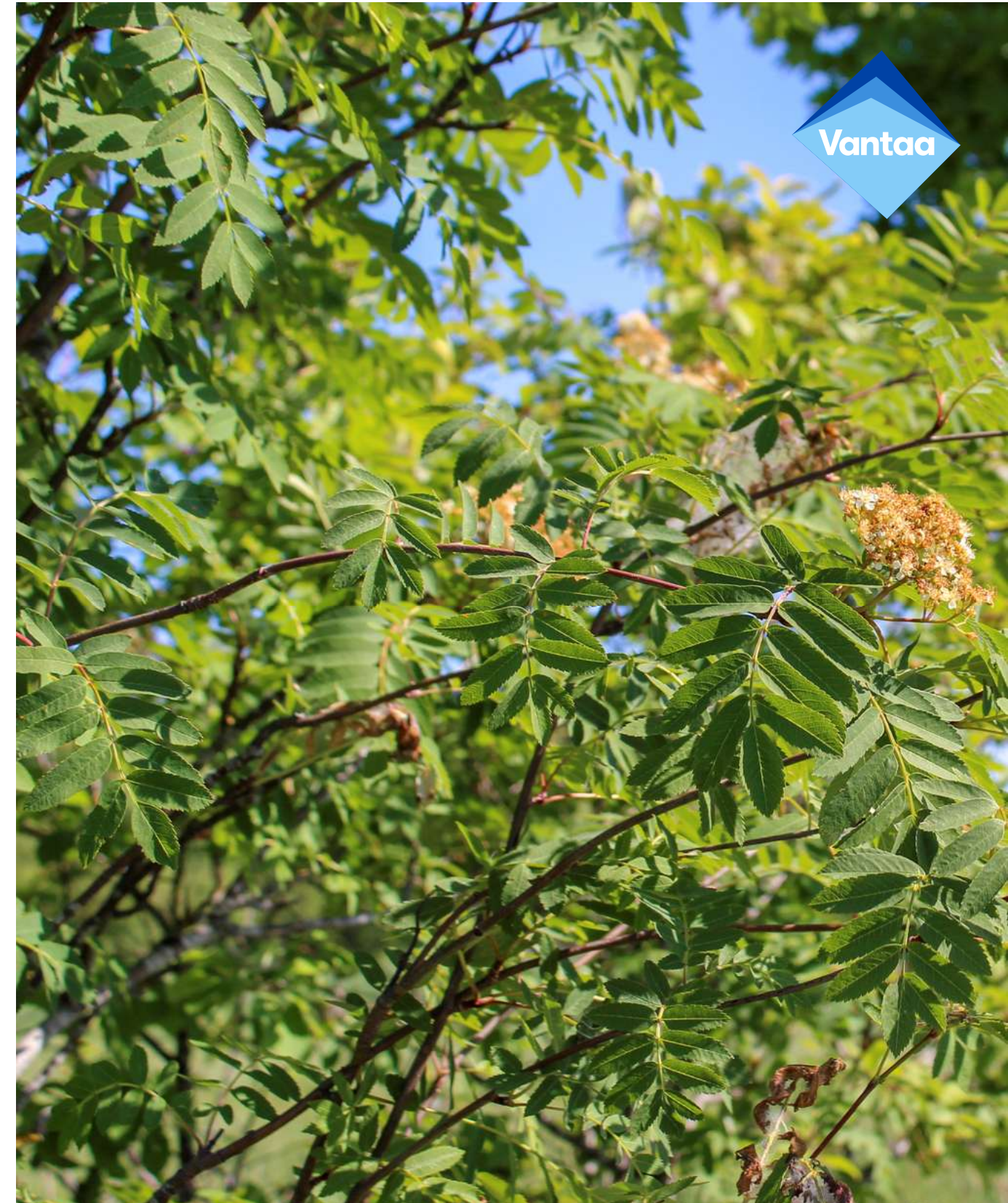
Hiilensidonta: prosessi, jossa kasvit, erityisesti puut, sitovat ilmakehästä hiilidioksidia yhteyttämisen avulla. Kasvillisuuden yhteyttämisen kautta hiili varastoituu kasvin biomassaan, kuten lehtiin, oksiin, runkoon, kaarnaan sekä juuriin ja maaperään.

Hulevedet: sade- tai sulamisvettä, joka valuu maan pinnalla tai rakennetuilla pinnoilla, kuten katoilla, teillä ja muilla kovilla pinnoilla, eikä imeydy maahan.

Ilmastomuutoksen hillintä: Ilmastomuutoksen hillintä edellyttää kasvihuonepäästöjen (keskeisimpinä hiilidioksidi ja metaani) vähentämistä ilmakehässä. Katuvihreän ja -puuston sekä niihin kytkeytyvän juuriston ja maaperän rauhoittamisella on keskeinen rooli hiilidioksidin varastoimisessa ja hiilinielujen muodostamisessa.

Ilmastomuutokseen sopeutuminen: Ilmastomuutokseen sopeutumalla voimme lieventää siitä ihmisille ja muille eliölajeille aiheutuvia haittoja ja niistä muodostuvia kustannuksia. Kaupunkien suunnittelussa erityisesti sini-viherrakenteella eli kasvillisuudella ja hulevesille rauhoitetulla maa-alalla ja siihen liittyvällä ekologisella kierrolla on merkittävä rooli ilmastomuutoksen vaikutuksiin sopeutumisessa.

Katupuu: Katualueelle istutettu puu, joka on taimesta asti kasvatettu ominaisuuksiltaan, kuten oksakorkeudeltaan ja latvukseltaan katu ympäristöön sopivaksi.

Kasvualusta: Kasvualusta on se materiaali, mikä varataan kasvin juuristolle ravinteita, vettä, juuriston kaasunvaihtoa ja kasvutilaa varten. Kasveilla on erilaisia lajikohtaisia vaatimuksia esimerkiksi kasvualustan happamuudesta, ravinteikkuudesta ja vettä ja ravinteita ja ilmaa johdattavasta rakenteesta, kuten mineraali- tai multapitoisuudesta. Kasvualustamateriaaleja on sekä orgaanisia että epäorgaanisia.

Kantava kasvualusta: Kantava kasvualusta on erityinen kasvualusta, jota käytetään lähinnä kaupunkialueilla katupuille. Sen ideana on toimia samaan aikaan sekä kadun kantavana rakenteena että puiden kasvualustana. Kantavana eli tukirakenteena toimii järeä lohkottu kiviseos, joka tiivistetään painumattomaksi ja jonka väliin sekoitetaan puita varten orgaanista kasvualustaseosta. Kantavasta kasvualustasta vain noin 30 % on varsinaista vettä ja ravinteita sisältävää kasvualustaa.

Kerroksellinen kasvillisuus: Latvukseltaan eri korkeudella ja usein myös juuristoltaan eri syvyydessä kasvava kasvillisuus. Kyse voi olla keskenään eri kokoisista puista tai puiden alle sijoittuvasta maanpeite- ja/tai pensaskasvillisuudesta. Kerroksellinen kasvillisuus on monipuolisempaa ja mahdollistaa kasveille suotuisan pienilmaston eli lämpö-, tuuli- ja kosteusolosuhteet.

Kytkeytyneisyys: Elinympäristöjen kytkeminen toisiinsa kasvillisuudella, joka mahdollistaa eliöiden liikkumisen elinympäristöjen välillä. Erilainen kasvillisuus houkuttelee erilaisia lajeja riippuen siitä tarjoaako se lajille sopivaa suojaa, ravintoa, pesäpaikkoja nisäkkäille, matelijoille, linnuille, hyönteisille tai vaikkapa maanalaisille puuta tukeville toiminnoille, kuten sieniverkostoille.

Latvuspeittävyys: Latvuspeittävyys tarkoittaa ilmasta katsoen latvusten peittämää osuutta maa-alasta.

Luonnon monimuotoisuus: Puhutaan elinympäristöjen tai vastaavasti yksilöiden välisen geneettisen/lajien monimuotoisuudesta. Luonnon monimuotoisuutta voidaan tukea mm. kytkeytyneellä viherrakententeella sekä kukkivalla, kerroksellisella, monilajisella kasvillisuudella.

Luontohyöty: Luonnossa liikkuminen edistää terveyttä ja hyvinvointia. Parhaimmillaan luonto tai viherympäristö auttaa palautumaan stressistä, houkuttelee liikkumaan tai nauttimaan luonnosta yhdessä toisten kanssa.

Luontokato: Ihmisen toiminnallaan aiheuttama luonnon monimuotoisuuden romahdus, joka on käynnissä kaikkialla maapallolla. Käynnissä on maapallon historian kuudes sukupuuttoaalto. Vaikuttaa esim. ruuan tuotantoon, kun pölyttäjät vähentyvät.

Lämpösaarekeilmiö: Lämpösaarekkeella tarkoitetaan kaupungin suhteellista lämpimyyttä verrattuna ympäröiviin maaseutumaisiin tai luonnontilaisempiin alueisiin. Rakennukset ja vettä läpäisemättömät pinnat nostavat pintalämpötiloja, kun taas kasvillisuus (mm. puiden latvukset) ja vesistöt toimivat lämpötilaa laskevin tekijöinä.

VISIO JA TAVOITTEET

Katupuulinjauksen visio

Kaupungin katupuiden asiantuntijaryhmä on määritellyt kaupungin katupuita koskevan vision eli tahtotilan.

Tulevaisuudessa:

Vantaalla puut saavat kasvaa pitkäikäisiksi toisten puiden tai muun kerroksellisen kasvillisuuden kanssa.

Vantaan puusto on monilajista ja elinvoimaista.

Keskustoissa hillitään katupuustolla ilmastonmuutoksen vaikutuksia, esimerkiksi lämpösaarekeilmiötä puunlatvusten tuomalla varjostuksella

Vantaalaiset tuntevat puunsa - työpaikalla ja vapaa-ajalla. Vantaalla sekä työntekijät ja asukkaat siis tuntevat puunsa, tuntevat niiden tarpeet ja hyödyt sekä osaavat arvostaa monimuotoista puustoa.

Katupuulinjauksen tavoitteet

PÄÄTAVOITE 1: Katupuiden pitkäikäisyyden turvaaminen

Katupuiden pitkäikäisyyden tavoite koskee niin nykyisiä kuin uusia puita. Nykyisessä ahtaassa katuymäristössä pitkäikäiseksi katupuuksi voi luokitella jopa yli 50-vuotiaan puuyksilön - muissa elinympäristöissä puut voivat elää jopa satoja vuosia. Pitkäikäisyyttä tukee puiden perustarpeiden täyttyminen. Pitkäikäisellä puulla kaikki perustarpeet tulee täyttyä kaikissa kasvun vaiheissa, halki vuosikymmenien. Kaupunkiorganisaatiolta 50 vuotta vaatii jo kuitenkin pitkäjänteisyyttä – se sisältää lukuisia valtuustokausia ja kaupunkikehittämisen tuulahduksia.

PÄÄTAVOITE 2: Katupuiden määrän lisääminen

Katupuiden määrän lisääminen edellyttää uusien istutettavien puiden ohella nykyisten katupuiden säilyttämistä. Huomioitavaa on että uusien puiden määrän tulisi kattaa myös nykyisistä, olevista puista menetettävät yksilöt. Puita todennäköisesti menetetään lähitulevaisuudessa ilmastonmuutoksen aiheuttamien vaurioiden (mm. uudet tuholaiset ja taudit, myrskyt ja lisääntyvä kuivuus) myötä nykyistäkin enemmän.

PÄÄTAVOITE 3: Monimuotoisuuden turvaaminen katupuustutuksin

Katupuustolla on sitä paremmat mahdollisuudet tuottaa hyötyjä ja selvitä haasteista mitä monipuolisempaa ja elinvoimaisempaa kasvillisuus on. Katupuusto on itsessään merkittävä kaupunkien elinympäristö ja elinolosuhteita tasaava infrastruktuurin osa. Monilajisilla katupuustutuksilla voidaan varmistaa, että jos jokin laji ei menesty, muut lajit voivat silti selviytyä ja turvata katupuiden tarjoamat hyödyt. Lisäämällä katupuiden ympäristöön kerroksellista ja vaihtelevaa kasvillisuutta voidaan lisäksi tukea mahdollisimman montaa lajia ja luonnonkierron tarjoamaa ekosysteemipalvelua. Katupuiden ympärille koottuna monipuolisena katuviheänä luonto voidaan tuoda lähelle kaupunkilaista.

PÄÄTAVOITE 4: Katupuita koskevan tiedon kokoaminen, laajentaminen ja jakaminen

Vantaalaiset ansaitsevat tuntea katupuunsa. Katupuuston huomaaminen ja tunteminen virkistää, ilahduttaa ja auttaa kiinnittymään paikkoihin ympäri vuoden. Katupuiden kautta vantaalainen tai vierailija saa mieluisia muistoja ja kokemuksia paikasta, kotiutuu ja hahmottaa sijaintiaan kaupungissa - ajallisestikin. Arvostus katupuita kohtaan kasvaa ymmärryksen myötä.

Kestävän tulevaisuuden rakentamiseksi katupuita koskeva ajantasainen tieto on tärkeää. Katupuiden määrän ja laadun kasvattamiseksi tarvitaan taloudellista panostusta kaupungin istutettavien puiden vihervallvontaan, olevien katupuiden kunnossapitoon sekä katupuusaamisen kehittämiseen.

**Pidetään huoli
harvoista,
herkistä
katupuistamme.**

Katupuiden taloudellinen arvo

95 600 000e

5000e/kpl x

Vantaan katupuiden määrä 19 120 kpl

HUOM! Luvussa ei ole huomioitu

ekosysteemipalveluita

Katupuut

19 120

Ihmiset

240 000

Vuonna 2023

Henkilöautot

112 374

Vuonna 2023

Vantaan katupuiden historia ja nykytilanne

Vantaan katupuiden historiaa

1970-luvulla

Vantaa oli Helsingin maalaiskunta vuoteen 1972 jolloin se muutettiin Vantaan kauppalaksi ja 1974 Vantaan kaupungiksi.

Istutettavia katupuita vuodesta 1974. Vanhimmat kaduille istutetut puut Vantaalla ovat 50-vuotiaita.

Rakennettiin isoja pääkatuja, joille istutetuista katupuista nähtävissä esimerkkejä mm. Hakunilasta, Myyrmäestä ja Martinlaaksosta

Kasvualustat pieniä ja heikkoravinteisia.

Osa katupuista on istutettu asukkaiden talkoovoimilla.

Katupuita istutettiin 1970-luvulla noin 2 600 kpl.

1980-luvulla

Katupuiden kasvualustoissa edelleen puutteita.

Istutuksissa kokeiltiin puulaatikoita.

Betonisten laatikoiden yhteydessä kastelua varten laitettiin salaojakiepit. Kehikkojen käyttöä lähestyttiin työtekniikan kannalta, koska niihin oli helppo istuttaa.

Katupuita istutettiin 1980-luvulla noin 3 840 kpl.

1990-luvulla

Katupuita istutettiin lamavuosina 1991-1995 vain noin 670 kpl.

1990-luvun lopussa katupuuistutuksissa alettiin käyttämään kantavaa kasvualustaa, jolla mahdollistetaan puiden juurten kasvaminen huokoisessa ja painumattomassa maaperässä.

Tehtiin ensimmäiset puusopimukset Harvialan taimitarhalle (vaahterat, jalavat, lehmukset).

Katupuita istutettiin 1990-luvulla noin 2 920 kpl.

2000-luvulla

Kaupungin tiivistyminen, lisääntyvät tietoliikennekaapelit ja pyöräbaanat. Autokaistojen määrä kutakuinkin ennallaan

Katupuun taimien istutuskokoa kasvatettiin.

Puiden yhtenäisten kasvualustojen toteuttaminen alkoi.

Katupuita istutettiin 2000-2009 noin 3 320 kpl.

2010-luvulla

Ensimmäiset kastelupussit. Pusseja käytettiin mm. 2011 Kartanonkosken promenadilla tammikujanteessa.

Katupuita istutettiin 2010-2019 noin 3 380 kpl.

2020-luvulla

2020-2022 Vantaan katupuiden kartoitus.

2020-luvulla katupuurekisterin kokoaminen alkoi.

Lisäksi arvopuurekisteri kaavoituksen ja suunnittelun tueksi.

ARVO-hankkeessa Alueellinen viherkerroin tarkastelussa arviolta 2024-2025

Vantaan ensimmäinen katupuulinjaus 2025

Vantaan katupuiden historiaa

1970-luvulla istutettuja katupuita Uomatiellä, jossa kasvualustaan lisätty vain vähän multaa, alusta hyvin läpäisevä, puut jääneet pieniksi.

1970-luvulla istutettuja katupuita Virtatiellä, jossa kasvualustaa on ollut niukka ja puut jääneet pieniksi

1980-luvulla istutettuja katupuita Hakunilantiellä.

**Vantaan
yleisten alueiden
kaupunkipuista
katupuita**

44%

**Vantaan kolme
yleisintä puulajia
kattaa koko
katupuu-
valikoimasta**

46%

**Vantaan
katupuista
hyväkuntoisia
vain**

38%

Vantaan katupuiden nykytilanne

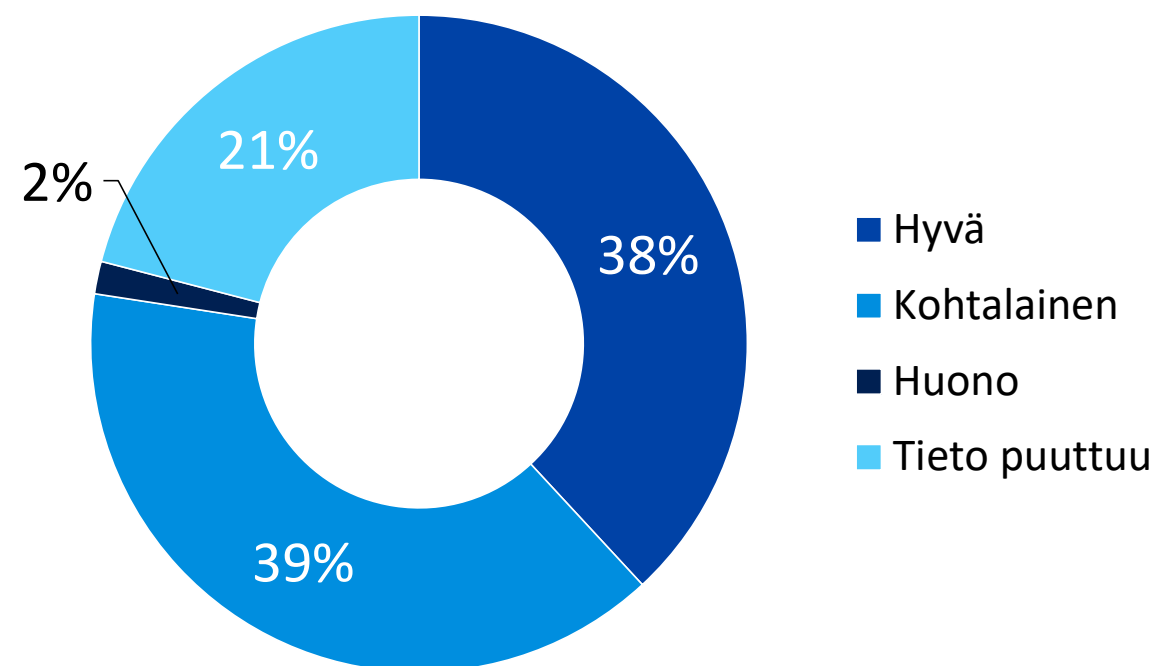
Vantaan lyhyt katupuuhistoria ja istutusajankohtiin liittyvien suunnittelu- ja toteutuskäytäntöjen vuoksi Vantaan katupuusto on piirteiltään vaatimaton ja muutoksille hauras. Tämä valitettavasti lyhentää monen Vantaan katupuun elinikää.

Katujen ja puistojen palvelualueen omassa kunnossapidossa puita on nykyisellään karkeasti noin 45 000 kpl, joista katualueilla 20 000 kpl ja puistoissa 25 000 kpl. Katupuurekisteriin katupuista on kartoitettu 19 120 kpl. Katujen ja puistojen palvelualueen omassa kunnossapidossa olevista, Vantaan yleisille alueille istutetuista kaupunkipuista (45 000 kpl) katupuiden osuus on noin 44 %.

Vantaa on kaupunkina melko nuori, vasta viisikymppinen. Kaupunki perustettiin vuonna 1974. Pääosa Vantaan katupuista on istutettu 1970-luvulta alkaen. Sitä ennen istutettu puusto on sijoittunut kartanoiden ja pihapiirien yhteyteen. Vantaalla on siis kaiken kaikkiaan vanhoja katupuita vähän. Yleisimmän istutusajankohdan (1970-1990-luku) käytännöt tuottavat sen, että suurimmalle osalle Vantaan katupuista on ennestään varattu heikot kasvualustat ja vähäinen kasvutila.

Vaikka alan ohjeistus on kehittynyt myöhemmin puiden suunnitteluun ja istuttamiseen paremmin puiden tarpeita huomioivaksi, katujen toiminnot, kuten lisääntynyt kunnallistekniikka ja liikenteen tarpeet ovat hankaloittaneet puiden sijoittamista. Vantaalla merkittävimmät notkahdukset katupuiden istuttamismäärissä on nähtävissä vuosina 1990-luvun alussa ja viime vuosina 2021-2024. Tämä saattaa liittyä rakentamisen taantumaan että lisääntyneen kunnallistekniikan, eri liikennemuotojen kaistavarausten sekä rakentamisen tiivistymiseen.

Vantaan katupuiden kunto

Vantaan katupuiden nykytilanne

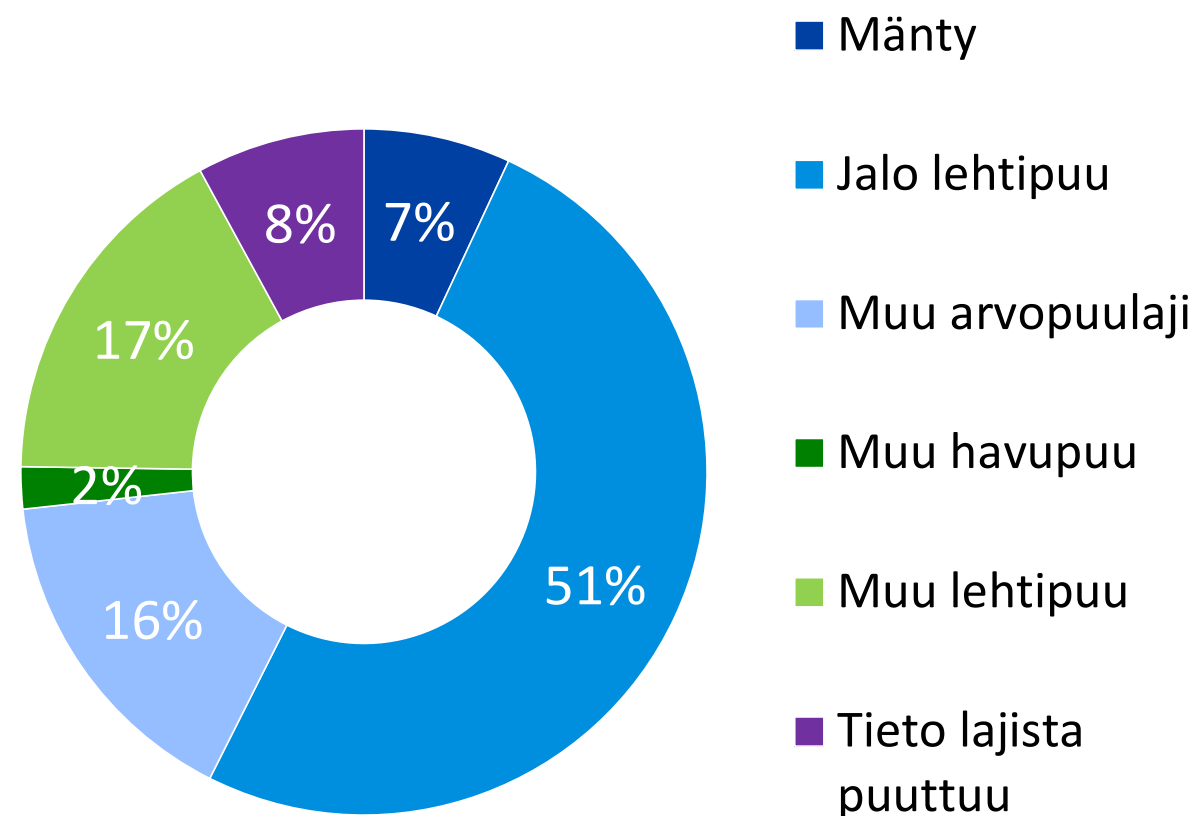
Vantaan katupuulajistoa on tarpeen monipuolistaa.

Vantaalla kolme yleisintä **puulajia** (puistolehmus, metsävaahtera, rauduskoivu) kattaa lähes puolet (8760 kpl, 46 %) katupuuvälikoimasta. Yleisimpien katupuiden lajin osuus kokonaisuudesta kertoo monimuotoisuudesta sekä alttiudesta puulajikohtaisille taudeille ja tuholaisille. Vantaalla todennäköisesti on tarpeen monipuolistaa katupuulajistoa, myös vastaamaan muuttuvia ilmasto-oloja.

Vantaan katupuista hyväkuntoisia on vain alle 40%. Katupuurekisterin puista 20% kuntotieto puuttuu. Tämän ja ilmastonmuutoksen myötä lisääntyvän tauti- ja tuholaisilanteen vuoksi tietoja on tarpeen tarkentaa.

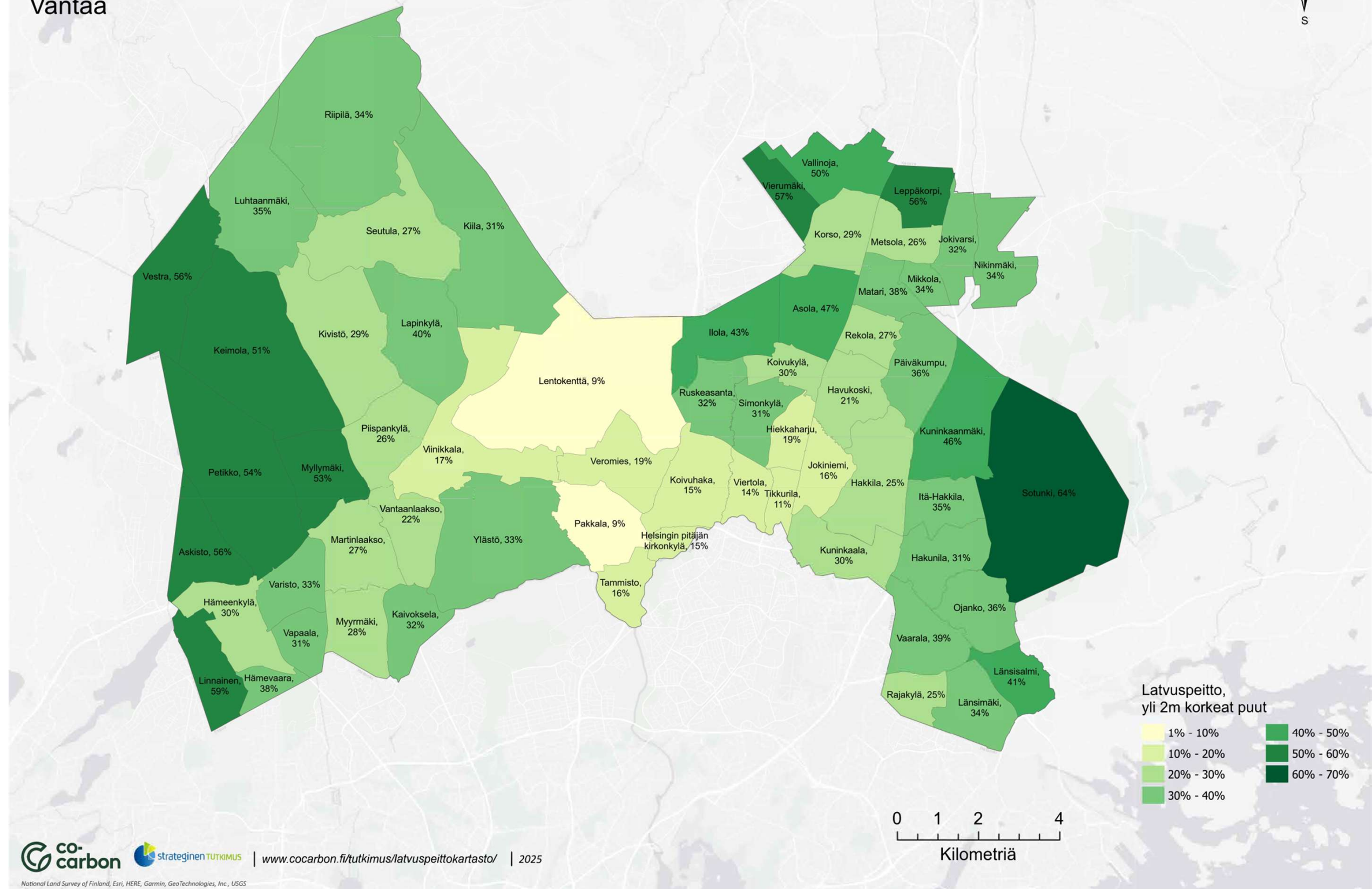
Latvuspeittävyys tarkoittaa ilmasta katsoen latvusten peittämää osuutta maa-alasta. Sitä voidaan mitata esim. ortokuvan vääräväriaineistoista, jota on nähtävissä HSY:n maanpeiteaineistossa ja Vantaan karttapalvelussa. Vantaan kaupunginosittainen latvuspeittävyys vaihtelee Sotungin 64 % sekä Lentokentän ja Pakkalan 9 % välillä. Kansainvälinen suositus on 30 % latvuspeittoa kaupunginosille (mm. Konijnendijk, C. C. 2023 ja CO-CARBON -hanke). Myös EU:n ennallistamis-asetuksessa otetaan kantaa latvuspeittävyyteen ja sen mittaamiseen.

Vantaan puulajit tyypiteltynä

Latvuspeitto kaupunginosittain

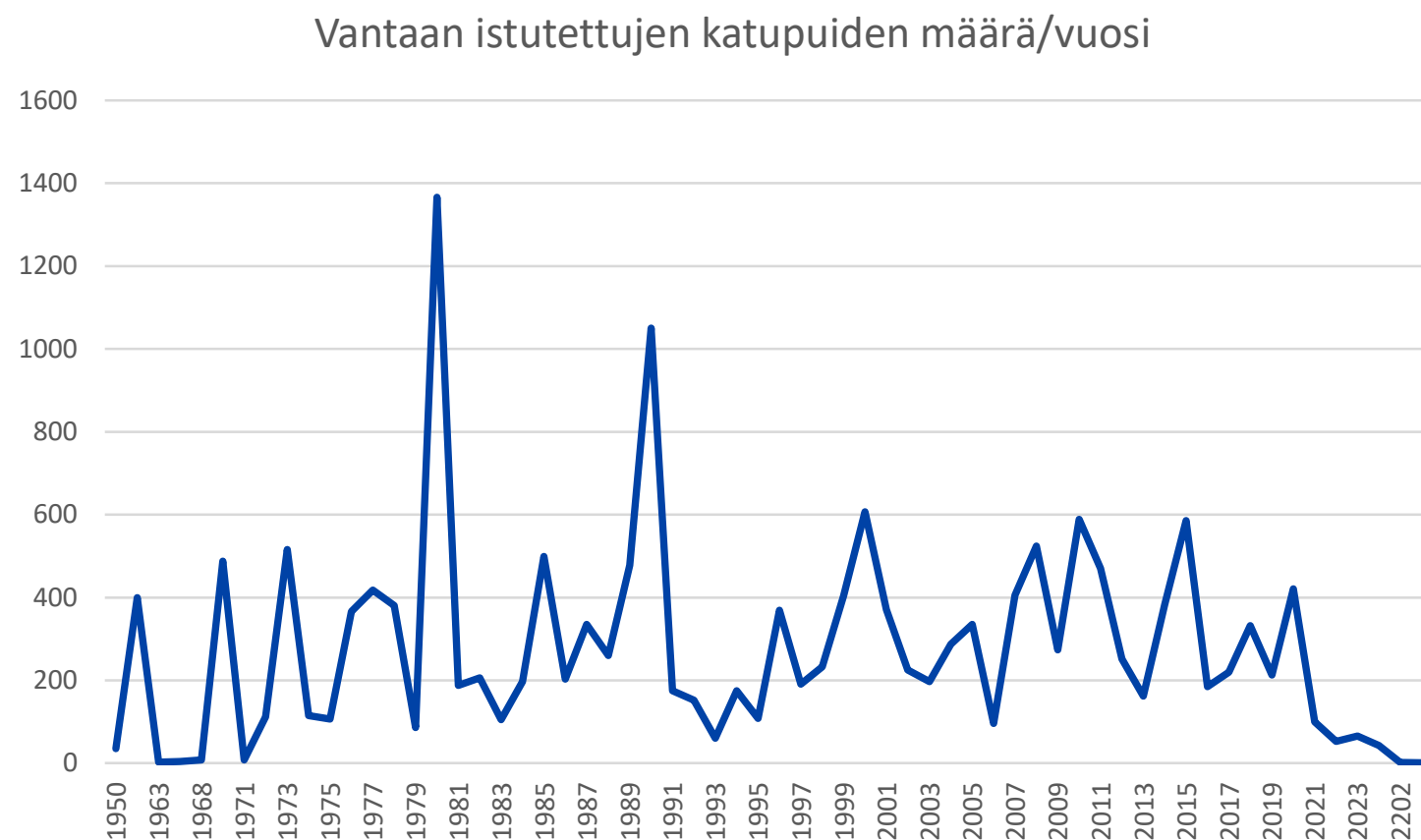
Vantaa

Istutetut katupuut

Katuuppuurekisteriin on kirjattu istutettuja katupuita on yhteensä 19120 kpl.
Tieto istutusvuodesta puuttuu yhteensä 1920 katupuulta.

Vantaan katupuista yli kolmasosa (37%) on istutettu 1970-80-luvulla.
Viime vuosina katupuiden istutustahti on hidastunut huomattavasti
aiemmista vuosista, vastaten 90-luvun lamavuosia.

KATUPUIDEN TARPEET, HYÖDYT JA HAASTEET

Puiden hyödyt

Katupuut tarjoavat monipuolisia kunnallisteknisiä, ekologisia, esteettisiä ja kulttuurisia luontohyötyjä

Puut keräävät hulevettä ja hiilidioksidia ja samalla viilentävät, hapettavat ja kosteuttavat ympäristöään sekä tukevat muun katuvihreän ja eliöstön toimintaa tarjoamalla useille lajeille elinympäristön ja ravintoa. Ilmastonmuutos lisää sään ääri-ilmiöitä kuten tuulisuutta, rankkasateita ja helteitä, ja voimistaa tiiviisti rakennetun kaupungin lämpösaarekeilmiötä. Katuvihreä on osa Vantaan kaupungin viherrakenteen kokonaisuutta - katupuuistutuksilla voidaan tukea ekologisten yhteyksien säilymistä ja jatkuvuutta. Katupuut puskuroivat ilmastonmuutoksen tuoman heittelevän sään vaikutuksia kadulla helpottaen kaupunkielämää ja auttaen näin ilmastonmuutokseen sopeutumisessa.

Lämpösaarekeilmiössä jotkin osat kaupungista ovat suhteessa lämpimämpiä kuin toiset. Tämä johtuu lämpöä keräävien pintojen suuresta osuudesta ja toisaalta kosteutta, varjoa ja haihduntaa tukevan kasvillisuuden (esim. puiden latvukset) ja vesistöjen vähäisyydestä. Kasvillisuus voi viilentää paikallisilmastoa useita asteita, ja ilmiön voi aistia myös itse kaupungilla kulkiessa. Lämpösaarekeilmiötä voidaan lieventää lisäämällä puuston latvuspeittävyttä.

Katupuut vahvistavat maiseman piirteitä, paikallisidentiteettiä, sekä tarjoavat miellyttäviä paikkoja erityisesti kohtaamiselle ja oleskelulle. Katupuut myös parantavat ihmisen hyvinvointia mm. lisäämällä viihtyisyyttä ja tunnistettavaa kaupunkikuvaa sekä tukemalla elintoimintojamme ja mielenterveyttämme.

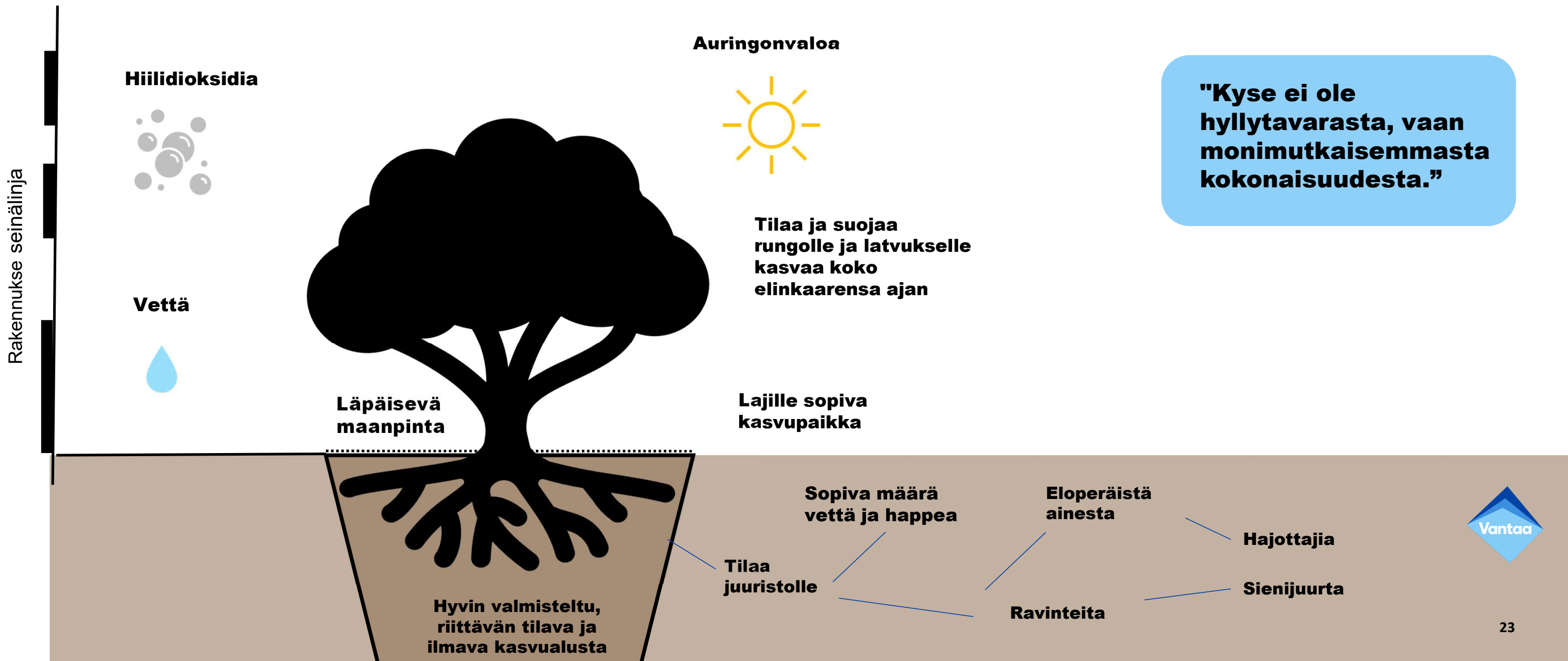
Puun kasvattaminen täysimittaiseksi kestää kymmeniä vuosia. Muiden kasvien ja eliöiden tavoin puut reagoivat ympäristön muutoksiin koko elinkaarensa ajan ja niiden terveys on riippuvaista elinolosuhteista. Istutettujen katupuiden tulee kasvaa useita vuosia, ennen kuin ne ovat kompensoineet istutusten rakentamisesta aiheutuneet päästöt. Isot puut myös tuottavat parhaiten ekosysteemipalveluja ja lieventävät ilmastonmuutoksen vaikutuksia. Isojen, vanhojen puiden säilyttäminen on myös taloudellisesti tärkeää, koska siten saadaan hyödynnettyä täysimääräisesti istutuksiin investoidut kasvualustat, suojavarusteet ja vuosien tarvittava hoitotyö.

Uomatien-Louhelantien kiertoliittymä

Katupuiden tarpeet

Jos puu ei ole elinvoimainen tai sillä ei ole kasvumahdollisuuksia, se altistuu herkästi muille ongelmille kuten taudeille ja tuholaisille. Tällöin puu jää todennäköisesti lyhytikäiseksi. Myös hoidon tarve ja kustannukset kasvavat.

Puun tarjoamat hyödyt ja arvo

Katupuut ovat muiden elollisten eliöiden tavoin osa maapallon ekologista kiertoa. Ne ovat myös osa kaupungin luontopohjaisen kunnallistekniikan valikoimaa.

Latvus ja lehvästö

yhteyttäessään sitoo hiilidioksidia ja tuottaa happea. Lisäksi latvus pidättää ja haihduttaa vettä.

Runko kuljettaa aineita ja vettä latvuksen ja juuriston välillä. Kaarna suojaa puun runkoa.

Juuristo tarjoaa tukirakenteen puulle, imee ja kuljettaa vettä ja ravinteita. Juuristo kerää hulevettä sekä ohjaa sitä pohjaveteen. Se myös sitoo maaperää estäen eroosiota. Juuristo kytkee puun toisiin kasveihin sekä sieniin ja maaperän eliöihin.

Eri lajit

Miellyttävä pienilmasto puun läheisyydessä ja vähentää lämpösaarekilmiötä

Puut tarjoavat varjoisia oleskelu- ja lepopaikkoja sekä kulkureittejä

Tarjoaa elinympäristöjä, suojapaikkoja ja ravintoa eliöille

Mikrobialtistusta kasveista ja maaperästä

Tuottaa moniaistisia virikkeitä (mm. äänet, tuoksut, kosketus)

Juuristo tukee monipuolisesti maaperän eliöstöä

Puun lehdistä syntyy ravinteikasta multaa maaperän eliöiden ja sienten hajottamisen tuloksena

Puun yhteyttämisen kautta hiiltä siirtyy ja varastoituu juuristoon ja maaperään

Hyvinvointi

Katupuu vähentää liikenteen haittoja (melu, pöly, turvattomuus)

Katupuut puskuroivat sään (mm. sade, auringonpaiste, tuuli) vaikutuksia kadulla

Tukee terveyttä ja hyvinvointia

Puusto tukee kytkeytyneitä ekologisia verkostoja

Tukee ja on osa luonnon monimuotoisuutta

Lisää luontokosketusta

Tarjoavat esteettisiä kokemuksia ja viestejä ympäristöstä

Kasvava puu sitoo ilmasta hiiltä, kasvun pysähtyttyä toimii hiilivarastona.

Kulttuuri

Kulttuurihistoriallinen merkitys Vantaan paikallisidentiteetille

Kaupunkikuvallinen merkitys: Puu sekä puukujanteet ja -rivit toimivat mm. näkösuojana, tilanjakajana ja maamerkkinä

Lisää kaupunkialueiden vetovoimaisuutta

Luo viihtyisyyttä ja mielenkiintoisia muiden kaupunkilaisten kohtaamiseen sopivia tiloja

Houkuttelee ulos virkistymään – tukee monin tavoin terveyttä ja hyvinvointia

Puuyksilöt ovat merkityksellisiä asukkaille

Tarjoavat materiaaleja leikkiin (oksat, kävyt, lehdet)

Elävä ja pinnoittamaton maaperä näkyy kaupunkikuvassa vehreytenä.

Puu ilmastonmuutoksen sopeutumisen tukena

Luonnon tarjoamien palveluiden korvaaminen teknisillä ratkaisuilla on kallista

Tärkeintä on säilyttää hyvän kasvun saavuttaneita puuyksilöitä ja lisätä uusia tukemaan ympäristön sopeutumiskykyä

Hillitsee sään äärevyyttä

Katupuut auttavat tasapainottamaan ilmastonmuutoksen tuoman äärevän sään vaikutuksia kadulla, mm. hillitsemällä tuulisuutta, viilentämällä, kosteuttamalla ja keräämällä hulevettä.

Tasapainottaa hellettä

Haihduttamisen ja varjostuksen kautta puut luovat miellyttävää mikroilmastoa ympärilleen.

Parantaa ilmanlaatua

Parantaa kaupunkiympäristön elinkelpoisuutta. Yleensä suuremmat vanhemmat puut kykenevät sitomaan enemmän ilmansaasteita.

Hillitsee kaupunkitulvia

Puut jarruttavat hulevesiä, sillä juuristo imee ja kerää vettä. Samalla puu pidättää vettä kuivempien hetkien varalle.

Latvuspeittävyys

Puiden latvusto vähentää lämpösaarekeilmiötä tarjoamalla suojaa, varjoa ja viilennystä

Tukee hyvinvointia ja ymmärrystä ilmastonmuutoksesta

Ilmastonmuutos on merkittävä haaste kehon ja mielen terveydelle. Katupuusto tukee virkistäytymistä, ulos lähtemistä ja kaupunkiluonnon havainnointia.

Tarjoaa ravintoa, suojaa ja pesäpaikan monille lajeille

Ilmastonmuutos lisää luontokatoa: moni laji on vaikeuksissa. Puut helpottavat mm. lintujen, nisäkkäiden ja hyönteisten elinolosuhteita kaupungissa.

Kukkiva puu tukee pölytystä

Pölyttäjät on elinehtomme, sillä ne pölyttävät myös ruuantuotannon satokasvit. Pölytys on ekosysteemipalveluna merkittävä osa luonnonmonimuotoisuutta ja monien kasvi- ja eläinlajien selviämistä.

Tarjoaa huoltovarmaa vihreää infraa

Vihreän kunnallistekniikan kehittäminen edellyttää pitkän aikavälin sitoutumista ja ennakoivaa suunnittelua.

Auttaa hiilineutraalius-tavoitteen saavuttamisessa

toimimalla yhteyttämisen kautta hiilidioksidia keräävänä hiilivarastona ja hiilinieluna

Puiden tarjoamien hyötyjen arvo

Puut tuovat lukuisia hyötyjä kaupunkiympäristöön, ne ovat vihreänä infrastruktuurina eräänlaista hyvinvoinnin kunnallistekniikkaa.

Taloudelliset hyödyt

- Katupuiden ilmastonmuutoksen vaikutusten hillitsemisen kustannushyöty on merkittävä. Oheisessa kaaviossa on kuvattu i-Tree –tutkimushankkeen arvoidut katupuiden tuottamat taloudelliset arvot hiilen sidonnalle, varastoinnille, hulevesien pidättämiselle ja ilmansaasteiden sitomiselle.
- Katupuut ovat edullista luontopohjaista kunnallistekniikkaa. Katupuiden istuttamiseen ja ylläpitoon kohdistuvat investoinnit tuottavat merkittäviä taloudellisia hyötyjä pitkällä aikavälillä.
- Puilla on merkitystä niin kehon kuin mielen hyvinvointiin ja sitä kautta sairauden ennaltaehkäsyyn. Esimerkiksi puiden kyky sitoa ilmansaasteita voidaan laskea vältettyinä terveydenhuoltomenoina.
- Isojen, vanhojen puiden säilyttäminen on taloudellisesti erityisen tärkeää, koska ne tuottavat parhaiten ekosysteemipalveluja ja lieventävät ilmastonmuutoksen vaikutuksia.
- Katupuut ovat erittäin näkyvä osa julkista katukuvaa ja sitä kautta ensivaikutelmaa Vantaasta kaupunkina.

Taulukko 1. i-Tree Econ avulla mallinnettavien ekosysteemipalveluiden osat viisiportaisessa mallissa.

Toiminnot	Palvelut	Hyödyt	Arvot
Hiilen sitominen ja varastointi	Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	Ilmastonmuutoksen vaikutusten hillitseminen	161 €/tn C
Vedenpidätys	Hulevesien hallinta	Vähemmän tulvia, puhtaammat vesistöt	Vältetty hulevesi: 1,90 €/m ³
Ilmansaasteiden sitominen	Ilmansaasteiden vähentäminen	Säästöt terveydenhuollossa, elämänlaadun parantaminen	CO: 1 105 €/tn O ₃ : 7 416 €/tn NO ₂ : 1 107 €/tn SO ₂ : 403 €/tn PM _{2.5} : 257 459 €/tn PM ₁₀ : 1 914 €/tn

Yllä esimerkki I-Tree tutkimushankkeen (2018-2021, raportti 2024) määrittelemistä ekosysteemipalveluiden taloudellisista arvoista. Hankkeessa huomioitu vain osa ekosysteemipalveluista.

Katupuiden haasteet

Katupuilla on puisto- ja metsäpuita hankalammat kasvuolosuhteet. Katualue on puille erittäin haastava kasvuympäristö katualueiden runsaan kulutuksen, karumpien ja kuivempien olosuhteiden vuoksi.

Latvus ja

lehvästö voi olla liian ahtaassa tilassa ilman mahdollisuutta kasvaa. Se voi myös vaurioitua esim. liikenteen tai rakentamisen vuoksi.

Runko voi vaurioitua esim. liian ahtaaseen runkosuojan tai kolhiintumisen vuoksi

Juuristo ei pääse kasvamaan ja tukemaan puuta liian ahtaassa tilassa ja heikkolaatuisessa (karu, kuiva) kasvualustassa. Jos puun ympäriltä puuttuu ekosysteemi, mm. maaperän hajoittajat, se on alttiimpi häiriöille.

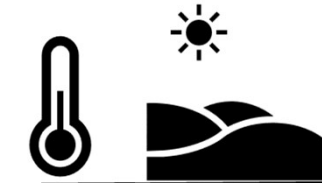
Katutila

Rakennetun ympäristön tiivistyminen ja rajoitettu tila katuvihreälle: kasvutilasta kilpailevat muut toiminnot ja muutokset, kuten liikennejärjestelyt ja kaistamuutokset, katualueen reunaan sijoittuvat rakennukset ja rakenteet ja tonttien katualueille kohdistuvat tarpeet esim. tonttiliittymät ja työmaajärjestelyt.

Kasvutilaa rajoittavat ajoneuvoliikenteen kaistat, jalankulku ja pyörätiet, tonttiliittymät, pelastusajoneuvojen nostopaikat, pysäköinti sekä katukunnossapidon tarpeet kuten lumitila

Juuriston kanssa tilasta kamppailevat rakennusten perustukset ja ponttiseinät sekä maanalaiset infraverkostot, johdot, putket ja kaapelimatot. Johtosiirtoja on toistuvasti ja kunnallistekniikan määrä kasvussa (esim. valokuidut)

Rakennettujen pintojen aiheuttama kuivuus ja hapettomuus kasvualustassa estävät puun kasvua ja elintoimintoja.

Ilmastomuutos

Ilmastomuutos äärevöittää ja vaikeuttaa sääolosuhteita. Puulajeilla ja -yksilöillä hankaluuksia selvittää muuttuvissa olosuhteissa.

Heikosti menestyvät puut alttiita kasvitaudeille Vaurioituneiden tai huonoissa olosuhteissa elävien puiden heikko sietokyky muille rasitteille esimerkiksi kasvitaudeille tai tuholaisille.

Puiden siirto ja maaperän muokkaus vapauttaa hiilidioksidia ilmakehään.

Kunnossapito

Kunnossapidon resurssit eivät riitä puiden tarvitsemaan hoitoon ja seurantaan.

Kasvillisuutta tuhoutuu paljon erilaisten rakentamis-, korjaus- tai kunnossapitotoimien yhteydessä. Uhkana kasvillisuudelle on myös välinpitämättömyys ja ilkeä.

Puita joudutaan poistamaan niiden huonon kunnon vuoksi ja uusi puu voidaan istuttaa tilalle vain tilan salliessa.

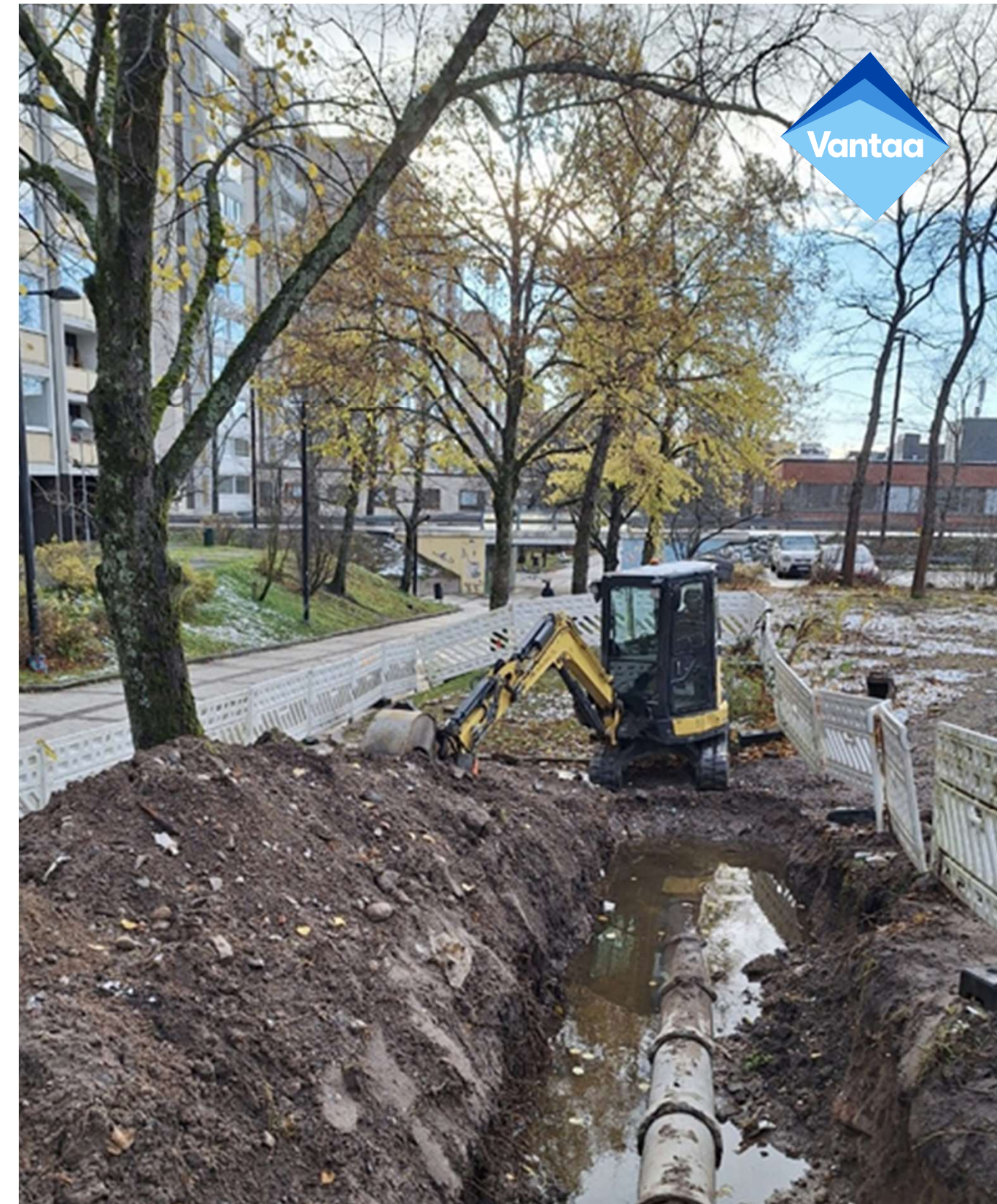
Katupuiden haasteet

Vantaan vuosittain vaurioiden ja heikon kunnon vuoksi poistettavien katupuiden määrä on suuri. Samaan aikaan Vantaan katupuiden istutusmäärät ovat vähentyneet viime vuosina merkittävästi.

Vantaalla katupuita vaurioituu ja kaadetaan mm. yksityisten urakoitsijoiden kaivuutöissä, rakentamisurakoiden ottaessa tilaa työmaalle, ajoneuvojen törmäysten ja ilkivallan vuoksi sekä tonttien toimintojen ulottuessa katualueelle. Katupuiden vaurioiden vaikutukset saattavat tulla näkyviin vuosia vaurioitumisen jälkeen. Vauriot heikentävät puun vastustuskykyä rasitteille ja siten lyhentävät puiden elinkaarta.

Katupuilla on puisto- ja metsäpuita hankalammat ja rajatummalla kasvuympäristöllä. Katualueen käyttö ja kulutus, kuivatus, ilmansaasteet ja pöly tekevät siitä karun ja häiriöisemmän kasvupaikan. Kasvutilan haasteena ovat muut katutilasta kilpailevat toiminnot, kuten liikennejärjestelyt, maanalaiset infraverkostot, katualueen reunaan sijoittuvat rakennukset ja tonttien katualueille kohdistuvat tarpeet.

Pitkäikäisen puuston takaamiseksi puusto tulisi sijoittaa siten, että niillä on pitkän aikavälin mahdollisuus kasvaa ja kukoistaa sijaitsemallaan paikalla. Puut tarvitsevat runsaasti turvallista kasvutilaa, mielellään latvustonsa pinta-alan verran. Kasvavan kaupungin rakentamisen vaatimukset ja toisaalta katupuiden vaatimat leveät katualueet ovat helposti ristiriidassa toistensa kanssa. Katupuu kasvaa istuttamisen jälkeen vielä vuosikymmeniä. Latvuksen ja juuriston kasvu on ennakoitava tilavarauksissa siten, että puu pääsee kasvamaan lajinsa mukaiseen kokoon.

Katupuiden vauriot

Vauriot heikentävät elävän puun elinmahdollisuuksia ja todennäköisesti aiheuttavat tarpeen poistaa heikkokuntoinen puu ennenaikaisesti esimerkiksi turvallisuuden vuoksi.

Puun kaikki osat – juuristo, runko ja latvus - ovat tärkeitä sen aineenvaihdunnalle. Minkä vaan osan vauriot heijastuvat muihin puun osiin.

- Katupuun latvus ja lehvästö kärsivät, jos kasvutilaa ei ole riittävästi tai ne altistuvat vaurioille esimerkiksi liikenteen, rakentamisen tai muun kaupunkitoiminnan vuoksi.
- Runko voi vahingoittua liian ahtaasta runkosuojasta tai mekaanisista kolhuista. Latvustosta tai rungostaan kolhittuihin puihin taudit iskevät helpommin.
- Juuristo puolestaan tarvitsee riittävän ja laadukkaan kasvualustan — liian pieni tai heikkolaatuinen kasvualustatilavuus voi estää juurten kehitystä ja heikentää puun kasvuvoimaa. Juuriston vaurioituessa esimerkiksi kaivuutöiden yhteydessä puun ravinteiden ja veden otto kärsii. Toispuoleiseksi vaurioitunut tai kaventunut juuristo altistaa puita myös myrskytuhoille. Ajaminen tai varastoiminen juuristoalueella aiheuttaa maan tiivistymistä ja juuriston hapenpuutetta.

Hankalassa kasvupaikassa puu tarvitsee enemmän hoitoa, mutta hoitokaan ei välttämättä mahdollista puun pitkää elinkaarta. Puiden siirtämistä parempaan kasvupaikkaan kannattaa tapauskohtaisesti harkita. Siirron lopputulos on kuitenkin aina epävarma, ja puiden siirto on sitä hankalampaa, mitä kookkaampi puu on. Se myös vaatii oman, mahdollisesti ulkomailta asti tuotavan kalustonsa.

OMAISUUDENHALLINTA

Omaisuuksienhallinta ja katupuut

Katupuut ovat osa verrattain edullista luontopohjaisen kunnallistekniikan valikoimaa. Elävän infrastruktuurin erityisluonne sekä luonnon rytmin kytkeminen talouteen ja rakentamiseen on haastavaa. Tähän tietoon kannattaa kuitenkin panostaa, sillä istutamme puita ennen kaikkea nykyisille lapsille ja nuorille sekä tuleville sukupolville.

Katupuut ovat merkittävä kaupungin omaisuus

Katupuut tuottavat kustannuksiinsa nähden huomattavia hyötyjä. Katupuut tarjoamat useat luontohyödyt muodostavat osan julkisten palveluiden valikoimaa.

Monesta muusta infrasta poiketen ikääntymisen myötä hyvinhoidetun kaupunkipuun arvo kasvaa, mutta arvot on myös helppo menettää. Vantaan katupuut ovat arviolta vähintään 95 miljoonan arvoinen omaisuus, lisänä päivittäin tarjolla olevat luontohyödyt, joiden sekä rahallinen arvo että tulevaisuuden muutosjoustavuuden merkitys on suuri.

Puun hyvinvointi on aktiivinen valinta kaupungin suunnittelussa

Kaikkien toimialojen on tarpeen ottaa huomioon katupuuomaisuuden liittyvä pitkäjänteinen kehittäminen arjen pienissä päätöksissä.

Puihin kohdistuu usein välillisiä seurauksia muiden alojen ammattilaisten päätöksissä.

Katupuihin liittyvissä valinnoissa on omaisuudenhallinnan lisäksi kyse on kaupungin asukkaiden, toimijoiden ja vierailijoiden hyvinvoinnista sekä mielikuvasta Vantaasta kaupunkina.

Puun elinkaari on pitkä

Puun elinkaaren turvaamiseksi onnistuneita valintoja tulee tehdä usean vuosikymmenen ajan. Parhaimmillaan puun ikä on vuosikymmeniä, hyvässä paikassa jopa -satoja vuosia.

Kustannusten osalta puiden istuttaminen on ainoastaan alkuinvestointi. Puun alkuvaiheen hoito on sen elinkaaren merkittävin kustannuksia aiheuttava toimenpide, jolloin hyöty kasvaa mitä pitkäikäisempi puu on.

Elävä infra ja kaupunkien muutos

Katuvihreä on itsessään dynaamista, muuttuvaa infraa. Se tarvitsee vuosikymmenien hidasta kasvurauhaa - myös keskellä kaupunkia. Puun erityispiirteiden ja tarpeiden tunnistamiseen vaaditaan erityisosaamista.

Ilmastonmuutoksen myötä katupuiden tuhot lisääntyvät ja korjauksen kustannukset kaupungille tulevat lisääntymään. Kunnossapidon työmäärä kasvaa ja painottuu yhä enemmän ennakoivaan tuholaiten/tautien tunnistamiseen.

Katupuut kaupungin organisaatiossa

Kaupungin katupuihin liittyvät osa-alueet hallinnossa, suunnittelussa, rakentamisessa ja kunnossapidossa

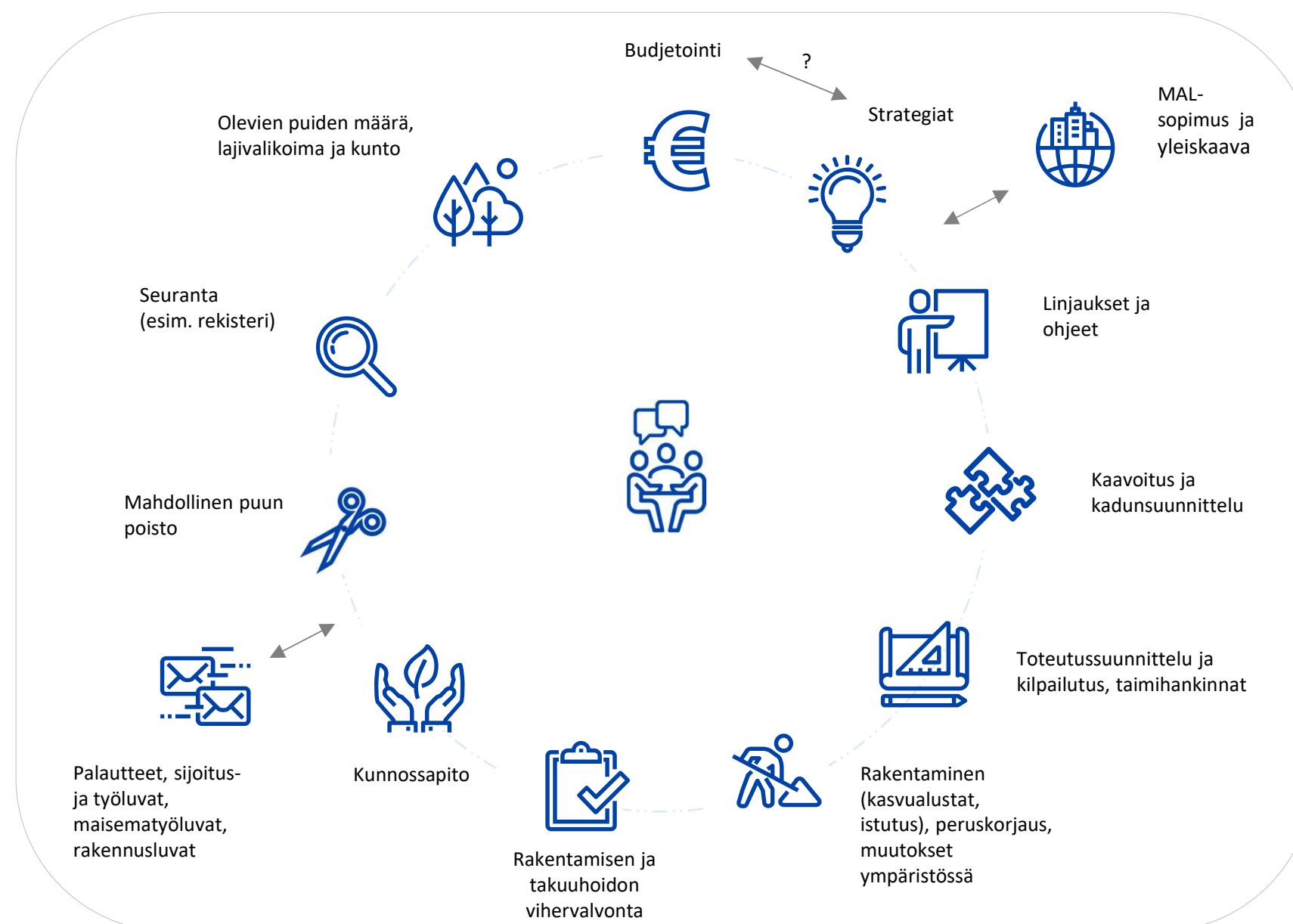
Katupuita koskevia valintoja tehdään kaupungissa lukuisissa yhteyksissä, siksi perustiedot katupuista olisi hyvä olla eri alojen toimijoilla.

Katupuun pitkäikäisyys edellyttää yksittäisen puun selviämistä lukuisista kaupungin eri tahojen tekemästä päätöksestä – koko katupuita koskevan prosessin toimivuudesta.

Koska puu on elävä eliö, myöhemmissä vaiheissa edellisen vaiheen virheitä on hankalaa korjata. Katupuiden elinkaaren turvaaminen on siis pitkälti myös ennakointia.

Taloudellisesti on tärkeää tunnistaa myös katupuiden rooli vihreänä infrastruktuurina, edullisempänä kunnallistekniikkana. Luonnon tarjoamien ekosysteemipalveluiden korvaaminen teknisillä ratkaisuilla on kallista.

Kallista on myös tehdä kannattamattomia tai lyhytaikaisia katuvihreän investointeja. Katuvihreän suunnittelu ja ylläpito edellyttää erityisosaamista ja tilaa kaupungissa.

Katupuita koskevat valinnat kaupungin organisaatiossa

Katupuita koskevissa valinnoissa tarvitaan kaupungin jatkuvaa yhteistyön tiivistämistä eri suunnitteluvaiheissa rakentamiseen ja kunnossapitoon saakka.

Hallinto

- Kaupungin johdossa valmistellaan kaupunkistrategian runko, jonka lopullisen muodon valitsevat valtuustokausin (4v.) vaihtuvat päättäjät
- Budjetointi: hankintojen, työpanoksen ja henkilöresurssien painotukset. Huom. ympäristö- ja viherpuolen resurssit eivät vastaa kaupungin strategiassa kuvailemia toimenpidetarpeisiin.

Kaavoitus

- Vastaa maankäytön suunnittelusta. Yleiskaavoitus päättää rakentamisen sijoittumisesta koko kaupungin laajuudella ja tuottaa selvitysaineistoa suunnittelun tueksi. Asemakaavoitus määrittelee reunaehdot rakentamiselle ja toimintojen sijoittumiselle suhteessa puustoihin alueisiin alueittain, kortteleittain tai tonteittain sekä katujen sijoittumisen ja katujen tilavarauksen. Kaavoituksesta saadaan kaupunginosan ja sen maankäytön tavoitteita.

Katualueiden suunnittelu

- Kadunsuunnittelussa yhteensovitetään eri tekniikka-alojen tarpeet. Tämä edellyttää yhteistyötä monialaisesti asemakaavoittajan, maisema-arkkitehdin ja maisemasuunnittelijan, liikennesuunnittelijan, maanalaisen infran sekä valaistuksen suunnittelijoiden kanssa. Katu- ja katuymäristösuunnitelmissa tarkennetaan ja varmistetaan katupuiden kasvu mm. lajivalinnoin, kerroksellisen kasvillisuuden ja riittävien kasvualustatilavuuksien avulla sekä yhteensovittamalla suunnitelmia liikenteen ja infran suunnittelun kanssa.
- Kadunsuunnittelussa tuotetaan katupuita koskevaa ohjeistusta, mm. kaupunkitilaohjeeseen. Erillisrahoituksella voidaan toteuttaa kehittämishankkeita.

Rakennusvalvonta

- valvoo kaavamääräysten, rakennusjärjestyksen ja lainsäädännön toteutumista sekä tonttien toimintojen (rakennukset ja rakenteet perustuksineen, pelastuspaikat, puusto) sijoittumista katualueen tuntumassa.

Rakentaminen

- Tehtäviin kuuluu uusien katualueiden rakentamisen lisäksi katujen peruskorjaus ja muut muutokset katuymäristössä. Toteutettavat hankkeet valitaan budjetin pohjalta. Kadunrakennushankkeet joko kilpailutetaan ulkoisella urakoitsijalla tai rakennetaan kaupungin omin voimin. Rakentamisen sisältöihin kuuluu mm. säilytettävien puiden ja kasvillisuusalueiden suojaaminen, kasvualustojen rakentaminen sekä puun taimien tilaaminen ja istuttaminen. Näiden vaiheiden tueksi rakentamisessa tarvitaan ammattimaista vihervaltontaa.

Viherkunnossapito

- Puiden säännölliset leikkaukset latvuston rakenteen kehittymiseksi katuymäristöön sopivaksi ja kestäväksi. Säännöllinen hoito pitää puuston elinvoimaisena.
- Puiden kunto ja puiden poisto tarvittaessa.
- Lisäksi palautteisiin vastaaminen ja puunhoidon asiantuntemus tarvittaessa muissa yhteyksissä, kuten katupuiden vaurioihin kohdistuvan korvaushinnaston vaurioarvioinneissa.

Omaisuuksienhallinta

- Tehtäviin kuuluu puiden määrän, laadun ja kunnon seuranta kuvaavien rekistereiden ylläpito sekä katupuiden vaurioihin kohdistuva korvaushinnaston vaurioarvioinnit ja laskutus.

Lupapalvelut

- Myöntää katualuille sijoitus- ja työluvat ja jakaa lähtötietoaineistot yleisillä alueilla rakentaville luvanhakijoille. Ulkoiset kaapeliyhtiöt ja HSY sijoittavat kaduille maanalaista tekniikkaa kaupungin luvituksin. Katupuhinnaston myötä katupuiden vaurioihin kohdistuva korvaushinnaston vaurioarvioinnit ja laskutus

Katupuurekisteri

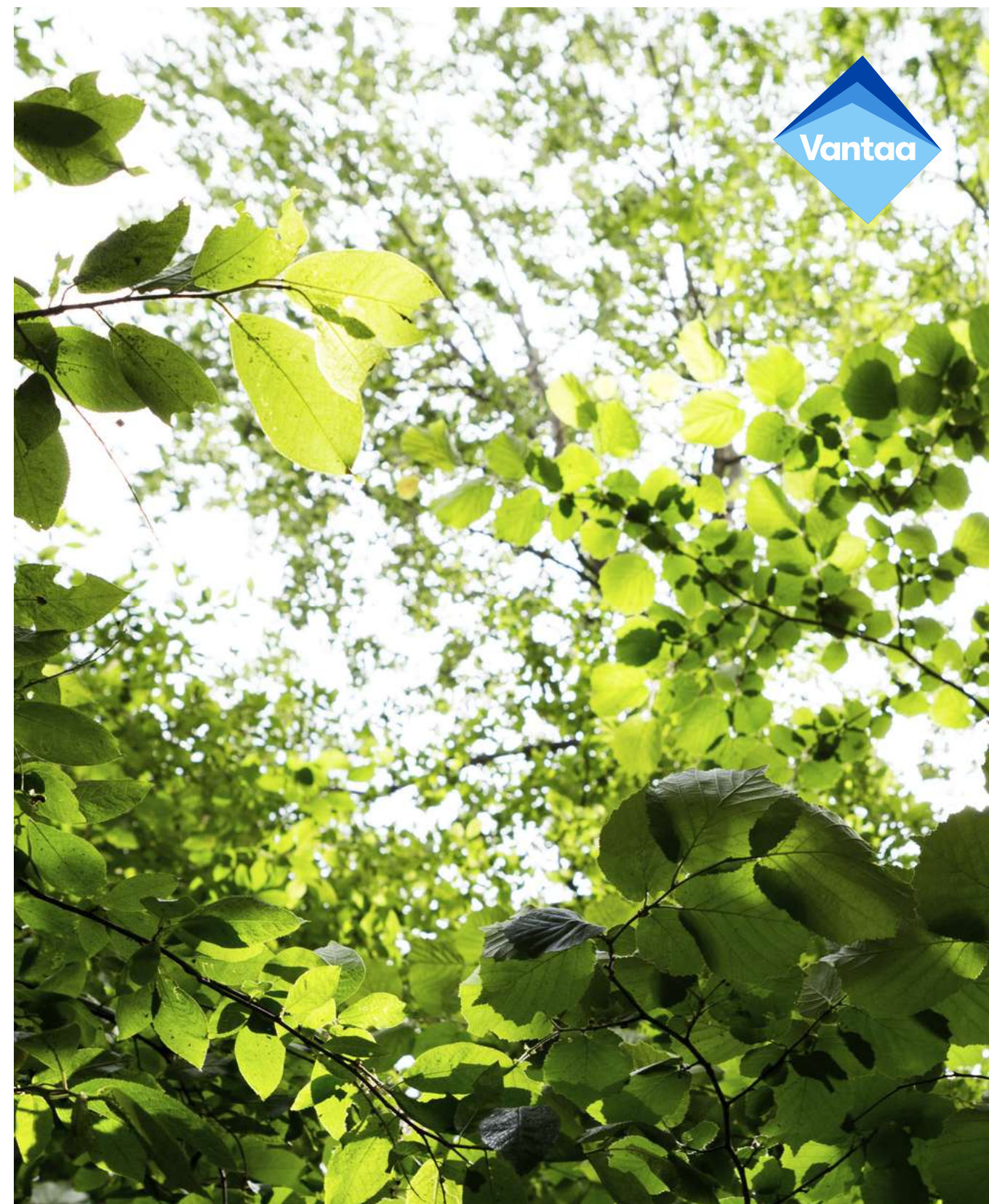
Katupuurekisteri on julkaistu vuonna 2024 ja se on oleellinen kaupunkisuunnittelun ja katupuumuomaisuuden hallinnan työkalu. Vantaan katupuut (laji, rungonympärys ja kunto) on kartoitettu maastossa ensimmäistä kertaa vuosina 2020-2022.

Kesällä 2025 katupuurekisteristä on erotettu ominaistietojensa pohjalta arvopuiksi laskettavat puuyksilöt. Katupuurekisteriä on tarve laajentaa kattamaan loputkin 25 % katupuista sekä päivittää ja tarkentaa tietoja. Työhön tarvitaan erillinen, ammattitaitoinen kartoittaja.

Vantaan katupuurekisterissä on vielä tarkennettavaa. Puista saattaa puuttua lajitieto, arvioitu istutusaika ja kuntotiedot, varsinkin vaurioiden ja tautien osalta. Näiden tietojen kartoittamiseen tarvitaan erillisen puuasiantuntijan työpanosta. Katupuumuomaisuuden hallinnan ennakointia auttaisi lisäksi kunnossapidon ja urakoitsijoiden nykyistä tarkemmin tekemät kirjaukset puille tehdyistä toimenpiteistä ja poistojen syistä.

Kokonaisuudessaan Vantaan katupuutilanteesta ja yhteydestä ilmastonmuutoksen vaikutuksen hillintään saisi lisätietoa tarkemmasta latvuspeittävyysanalyysistä. Co-Carbon –hankkeessa latvuspeittävyys on kuvattu kaupunginosien tarkkuudella (kts. kuva sivu 19).

Latvuspeittävyys kertoo mm. alueen kyvystä hillitä lämpösaarekeilmiötä. Koska puu on monipuolinen ravinnon – ja suojan tarjoaja useille eliöille, kertoo latvuspeittävyys osaltaan myös lintujen ja hyönteisten mahdollisuuksista elää kaupungissa.

SUUNNITTELU, RAKENTAMINEN JA HOITO

Suunnittelu

Kaikkia katupuulinjauksen neljää päätavoitetta on mahdollista edistää suunnittelun eri vaiheissa erilaisin toimenpitein. Toimenpide-ehdotuksia on tiivistetysti esitetty katupuulinjauksen lopussa ja erillisessä liitteessä.

Pitkäikäisyyden turvaamiseksi on suunnitteluvaiheessa tärkeää tunnistaa puiden vaatimat kasvuolosuhteet. Vuosikymmenien kasvu latvuksessa ja juuristossa täytyy huomioida sekä yhteensovittaa puiden sijoittelussa rakennusten, kulkureittien ja kunnallistekniikan äärelle.

Katupuiden määrän lisäämiseksi suunnittelussa on tarpeen etsiä myös uusia tilanjaollisia ratkaisuja. Tilannekohtaisesti on tarvittaessa arvioitava, onko ohjeellisista arvoista joustaminen tai uuden istutusratkaisun kokeileminen kannattavaa katupuuistutusten saamiseksi suunnittelukohteeseen vai aiheutuuko siitä esimerkiksi haittaa liikenteelle, omaisuudenhallinnalle tai kustannuskehitykselle.

Suunnittelun periaatteina käytetään monimuotoisuuden turvaamista ja nykyisen kasvillisuuden säilyttämistä mahdollisimman paljon päivittyvän kaupunkitilaohjeen mukaisesti.

Suunnitteluohjeita päivitetään tiedon ja kokemuksen lisääntyessä. Päivitystyö eri tahojen yhteistyönä ja tiedon jakaminen sen jalkauttamiseksi on huomioitava.

Katupuita koskevat suunnitteluvaiheet

Katupuitakoskevista ratkaisuista tarvitaan riittävää osaamista ja selkeät dokumentit jo aikaisissa suunnitteluvaiheissa.

Budjetti ja strategia Kaupungin tahtotila on kuvattu valtuustokausin päivitettävässä kaupunkistrategiassa. Tulevien vuosien katujen suunnittelun ja rakentamisen kohteet esitetään investointiohjelmassa. Siihen liittyvät suunnittelu- ja rakentamishjelmaan valitaan toteutettavat katuhankkeet priorisoiden vuosittaisen budjetin pohjalta.

Kunnallistekninen yleissuunnitelma ja alustava katusuunnitelma Katuvihreän suunnittelu aloitetaan Vantaalla keskeisimmillä alueilla asemakaavatyön rinnalla katujen ja puistojen palvelualueen ohjaamalla kunnallisteknisellä yleissuunnitelmalla, jolla tutkitaan kunnallistekniikan verkostojen kapasiteetti ja sijainnit sekä kasvillisuudelle jäävä tila kunnallistekniikan suunnittelijoiden, katusuunnittelijoiden ja kaavoituksen kesken. Uutena työkaluna haastavammissa suunnittelukohteissa, kuten keskustoissa on kunnallisteknisen katuvihreän osalta yleissuunnitelman mitoitusta tarkentava alustava katusuunnitelma.

Asemakaava Asemakaavan kortteleiden ja katualueen raja määrittelemisellä on suuri vaikutus katupuiden määrään. Asemakaavassa määrätty katualueen leveys rajaa käytännössä sen, miten paljon liikenteen ja kunnallistekniikan oheen saadaan mahtumaan kasvillisuutta. Asemakaavan merkinnöin voidaan ohjata lisäksi mm. puurivien ja kaupunkiaukioiden sijoittamisesta tontin katuun rajautuvista toiminnoista ja säilytettävistä arvopuista.

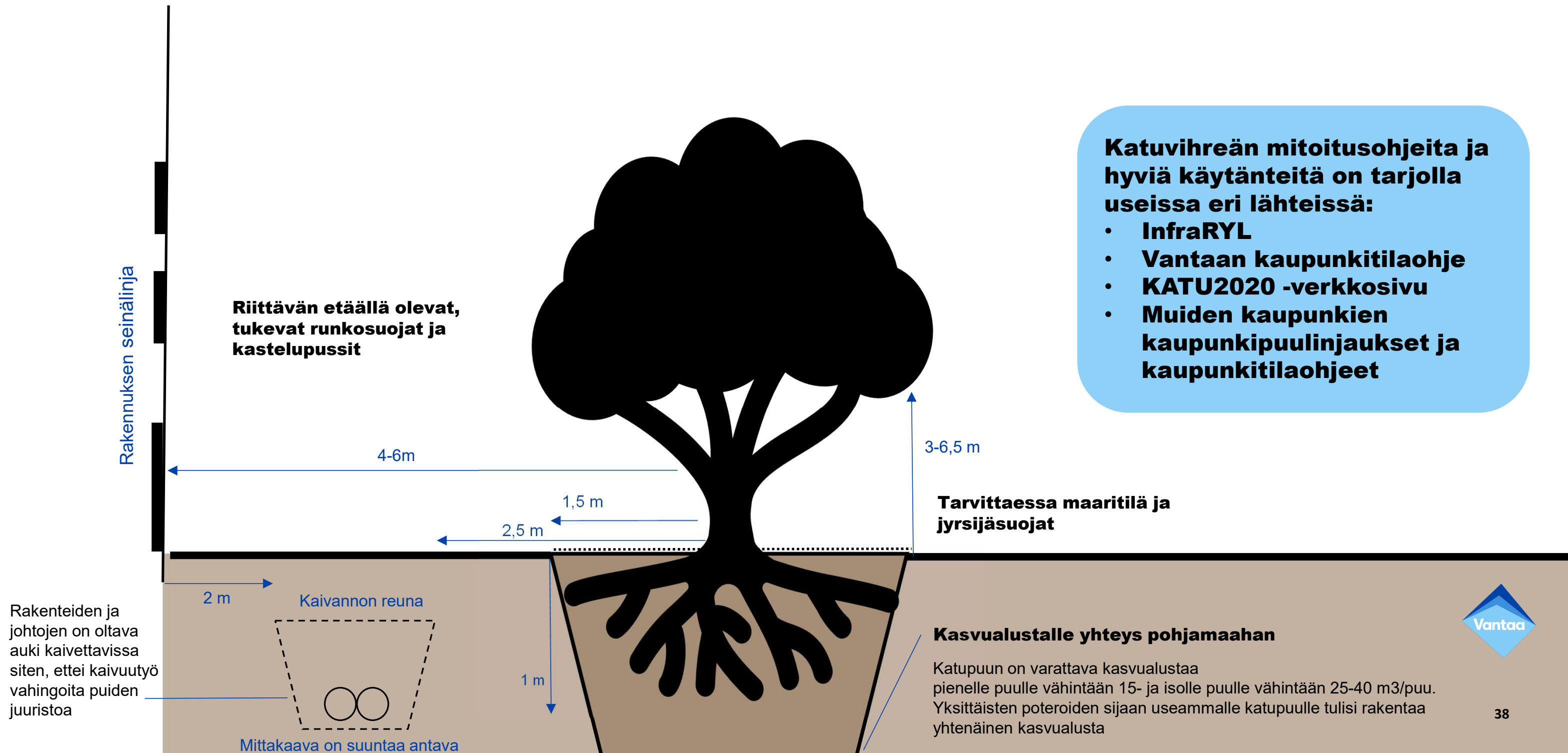
Kaavavaiheessa voidaan laatia tavoitteita myös katualueen luonteelle (mm. ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja luonnon monimuotoisuuden lisäämiseen liittyviä tai viherkatujen sijoittuminen) huomioitavaksi katusuunnittelussa.

Katusuunnitelma Asemakaavan yhteydessä valmistellaan katualueita koskeva hallinnollinen katusuunnitelma, jossa määritellään tilanjakautuminen liikenteelle, kunnallistekniikalle ja katuvihreälle sekä kuvataan kasvillisuustyytit (puut, pensaat, niityt) ja pinnoitteet (esim. asfaltti, kiveys). Katusuunnitelmat ovat asemakaavojen tavoin kuntalaisten ja muiden osallisten nähtävillä ja kommentoitavissa.

Uusien puiden lisääminen muualle kuin poistettujen puiden tilalle edellyttää puiden tilantarpeen vuoksi usein katuinfraan muitakin muutoksia, kuten kaistaleveyksiin, maanpinnan korkoihin tai johtojen sijaintiin. Ne vuorostaan edellyttävät hallinnollisen katusuunnitelman laatimista tai päivittämistä.

Rakentamissuunnitelma Toteuttamisen ratkaisut kuvataan rakentamisen tarpeisiin laaditussa rakentamissuunnitelmassa (mm. puulajivalinnat, taimikoot ja suojarakenteet, kantavat kasvualustat). Tähän kokonaisuuteen liittyy myös työselostus, jossa toteutustavat (mm. istuttaminen, takuuhoito) kuvataan tarkemmin.

Katupuun tilamitoitusta suunnittelun eri vaiheisiin

Katupuihin liittyvää ohjeistusta

Suunnittelun ja rakentamisen aineistoja

- Vantaan kaupungin katujen ja puistojen rakentaminen on tuottanut varokartta-aineistoa, jossa koneohjauksella työkonet varoittavat juuristoalueen läheisyydestä. Työn vaiheita voidaan myös raportoida kaupungille kartta-aineistoin ja valokuvin. Tätä käytäntöä on tarkoitus laajentaa mm. lupapalveluihin.
- YLEISTEN ALUEIDEN KÄYTTÖ, TILAPÄISET LIIKENNÄJÄRJESTELYT JA KATUTYÖT.
Pääkaupunkiseudun määräykset ja ohjeet 2024 ohjeistaa kaivuu- ja liikennejärjestelyistä yleisillä alueilla ja esimerkiksi puuston suojauksesta työmaalla.
- InfraRYL – Infrarakentamisen yleiset laatuvaatimukset.
InfraRYL määrittelee infra-alan toimijoille yleiset ja yhtenäiset laatuvaatimukset infrarakentamisen töihin.
<https://ryl.rakennustieto.fi/>
- Suomen kuntatekniikan yhdistyksen (SKTY) julkaisema suunnitteluohje verkossa <https://katu2020.info/2020/> sisältää yleistä alan mitoitusta ja suunnitteluohjeistusta katualueelle

Kaupunkitilaohje

Kaupunkitilaohjeessa on yhteiset suunnitteluohjeet varmistamassa, että Vantaalla toteutetaan yhtenäistä kaupunkiympäristöä. Ohjeita voivat hyödyntää suunnittelijoiden ja rakentajien lisäksi esimerkiksi yrittäjät, päättäjät ja asukkaat. Kaupunkitilaohjeessa katupuita koskevaa ohjeistusta päivitetään. Ohjeessa painotetaan, että suunnittelussa ensisijaisesti tulisi säilyttää olemassa olevaa puustoa. Kaupunkitilaohjeissa käsitellään katupuiden laatuvaatimuksia ja suosituksia, katupuiden ja niiden kasvualustojen mitoitusharjoja sekä kunnossapidon vaatimuksia. Suunnittelutyön tukemiseksi kaupunkitilaohjetta on tarkennettu katupuiden osalta kesällä 2025.

<https://kaupunkitilaohje.vantaa.fi/fi>

Vantaan selvitykset ja linjaukset

- Yleiskaavoituksessa ja ympäristökeskuksessa tuotetaan strategisia puustoon liittyviä selvityksiä ja linjauksia, mm. Viherrakenteen kehityskuva VIVA ja Resurssiviisauden tiekartta.
- Vuonna 2016 on laadittu ”Kasvillisuuden käytön periaatteet”. Sen sisältöjä tarkennetaan ja päivitetään kaupunkitilaohjeeseen. Periaatteita pyritään yhä hyödyntämään suunnittelun taustana.
- Katupuurekisteri kts. sivu 33
- Arvopuut – aineisto karttapalvelussa

<https://www.vantaa.fi/fi/asuminen-ja-rakentaminen/kaavoitus/yleiskaavoitus/viherrakenteen-kehityskuva>

https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Resurssiviisauden_tiekartta.pdf

Muuta

Parhaillaan Vantaalla on ARVO-hankkeessa kehitteillä alueellisen vihertehokkuuden määrittely. Vihertehokkuudella tarkoitetaan kasvillisuuden peittämisen ja muun sadevettä läpäisevän pinnan määrää suhteessa tarkasteltavan alueen pinta-alaan. Hankkeen lisäksi useissa kaupungeissa ympäri maailman ilmastomuutokseen sopeutumisen myötä on alettu tutkimaan, raportoimaan ja selvittämään urbaanien alueiden latvuspeittävyttä.

Viherympäristöliiton tietopaketissa kuntapäättäjille on perustietoa katuvihreästä, mm. 3-30-300 periaate. 3-30-300 -ohjeistuksen mukaan jokaisen kodin ikkunasta pitäisi näkyä vähintään kolme puuta, puuston latvuspeitteisyyden tulisi olla vähintään 30 % ja jokaisella kaupungin asukkaalla enintään 300 metrin matka viihtyisälle viheralueelle. (Viherympäristöliitto 2025)

[Vehreän asuin ympäristön monet hyödyt – tietopaketti kuntapäättäjille – Viherympäristöliitto](#)

<https://figbc.fi/arvo-viherrakenteen-arviointi-ja-vahvistaminen-kaupunkien-maankayton-suunnittelussa>

Rakentaminen ja luvat

Katutöiden ja rakentamisen ratkaisut ovat tärkeitä eritoten katupuulinjauksen tavoitteille 1 ja 2.

Rakennustöiden aikaisten suojausten ja ratkaisujen vaikutukset nykyisen puuston säilymiselle ovat merkittäviä, ja puutteet niissä aiheuttavat helposti vahinkoja kaupungin katupuumuomaisuudelle.

Kasvualusta- ja istutustöiden toteutuessa laadukkaasti mahdollistetaan puiden hyvä kasvuunlähtö.

Uudet kasvualustatekniikat ja istutustavat, niiden kokeileminen ja kehittäminen voivat edistää katupuiden istuttamisen lisäämistä haastavissa ja ahtaissa olosuhteissa. Näidenkin asiantunteva kokeilu, tutkiminen ja tiedon sekä kokemusten jakaminen edistävät katupuulinjauksen tavoitteiden toteutumista.

Lupakäytäntöjä ohjaa lainsäädäntö. Katupuiden osalta lupakäytäntöihin liittyviä ohjeita olisi tarpeen koota tulevaisuudessa esimerkiksi kaupunkitilaohjeeseen.

Rakentamiseen on esitetty toimenpide-ehdotuksissa tarkentavia katupuulinjauksen tavoitteita edistäviä toimenpiteitä.

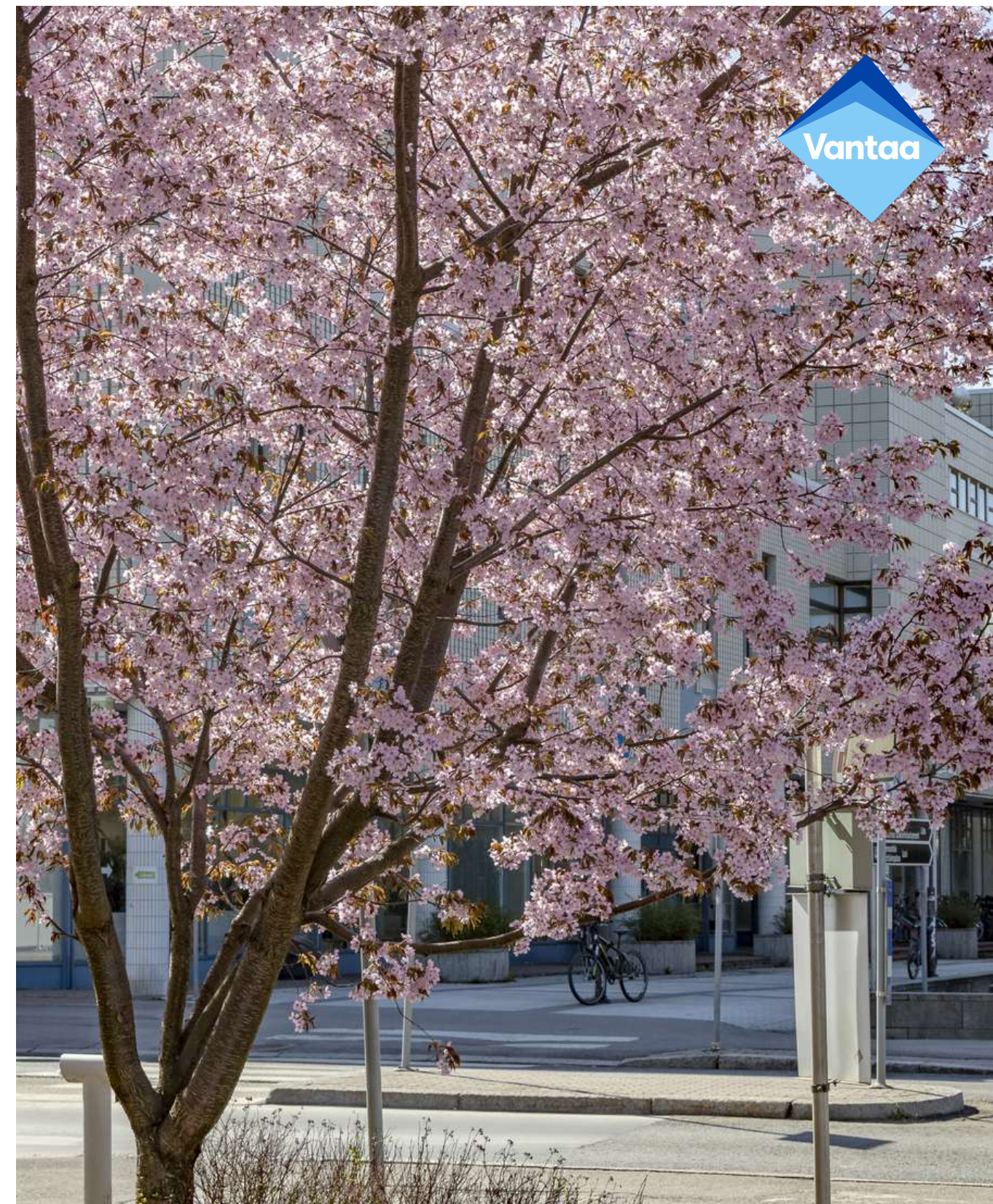

Hoito ja kunnossapito

Ennakoivalla ja pitkäjänteisellä hoidolla taataan pitkäikäinen katupuusto - hyvän kasvuunlähdön varmistamisen ja suunnittelun tekemien riittävien tilavarausten jälkeen.

Yleisimmät vaurioiden ja katupuiden lyhyen eliniän aiheuttajat ovat tiivistyvän rakentamisen lisäksi hoidon riittämättömät resurssit vaadittaviin hoitotoimenpiteisiin. Myös kunnossapitokaluston (talvikunnossapito, ruohon- ja siimaleikkurit) tai runsaan aurauslumen aiheuttamat mekaaniset vauriot ovat yleisiä paikoin ahtaassa katutilassa.

Puiden taimia kasvatetaan usean vuoden ajan. Vielä istuttamisen jälkeen taimia täytyy hoitaa kasvuunlähdön ja katupuiden vaatiman runkojohteisuuden vuoksi. Istutuksiin investoitaessa tulisi siis myös sitoutua puiden hoidon vaatimiin kustannuksiin ja ammattitaidon riittävään resurssointiin.

TOIMENPIDE- EHDOTUKSET

Kehittämistarpeet

Tulevaisuudessa katupuut tarvitsevat enemmän huolenpitoa ja uusia ratkaisuja haasteiden lisääntyessä. Puiden herkkyyttä muutoksissa sekä hoidontarvetta (kastelu, vauriot, ahtaan tilan vaatimat leikkaukset) voi vähentää turvaamalla katupuille riittävän kasvutilan kaavoitusvaiheen suunnittelusta alkaen rakentamiseen ja mahdolliseen kunnallistekniikan saneeraustarpeeseen saakka. Kaupunkivihreä on tärkeätä turvata arkiympäristöissä lähellä kaupunkilaisia.

Katupuiden pitkäikäisyyden turvaamisessa keskeisintä on turvata katupuun kasvutila vuosikymmenien ajan sekä estää ja vähentää vaurioiden määrää. Katupuiden määrän lisääminen edellyttää nykyisten puiden säilyttämistä - ja sen lisäksi uusia puita. Istutusvelkaa on kertynyt korvaamatta jätetyistä poistetuista puista. Puusukupolvissa on vinoumaa vanhojen puiden suuntaan ja uudet puusukupolvet puuttuvat tai ovat pieniä. Tämä tarkoittaa, että vanhojen sukupolvien poistuessa alueilta saattaa poistua puusto kokonaan. Osittain katupuiden määrän lisäämisen toimenpiteet ovat päällekkäisiä pitkäikäisyyden turvaamisen kanssa, sillä katupuiden määrän lisääminen perustuu puiden tarpeiden nykyistä parempaan huomioimiseen kaikissa suunnitteluvaiheissa, huomioiden katuvihreän riittävä mitoitus ja rakentamisen käytännöt. Katupuun kussakin vaiheessa (suunnittelu, rakentaminen, hoito) tarvitaan kasvillisuutta tuntevaa henkilöresurssia, jottei kasvuunsa investointeja vaatinutta puuta menetetä. Puumäärän lisäämisessä on tärkeätä huomioida, että kadut ja puistot- palvelualueen viherosaamisen henkilöresurssi on jo nykyiseen puuomaisuuteen nähden alimitoitettu.

Katupuuvalikoimalla ja istutusten kerroksellisuudella voidaan lisätä luonnon monimuotoisuutta. Monimuotoisuuden turvaaminen katupuuistutuksissa edellyttää uusia suunnitteluratkaisuja ja kokeiluja, mm. lajiston ja maanpinnan läpäisevyyden suhteen. Tämä tarkoittaa, että myös ohjeistusta ja käytäntöjä on tarpeen päivittää yhä tiiviimmässä tahdissa ja tehdä yhteistyötä mm. taimistojen kanssa, mikä edellyttää alan tuntemusta sekä työpanosta.

Katupuita koskevan tiedon kokoamisen ja jakamisen toimenpiteet perustuvat tavoitteeseen, että vantaalaiset tuntevat katupuunsa - työssä ja vapaa-ajalla. Ennen kaikkea tämä koskee henkilöstöä ja heidän mahdollisuuttaan käyttää osaamistaan katupuiden hyväksi. Katupuita koskevan kokonaistilanteen hahmottaminen kuten tiedon kokoaminen, jakaminen viestinnän ja koulutuksen muodossa sekä kattava omaisuudenhallinta auttavat ennakoimaan tulevia tarpeita.

Vantaan katupuiden määrän ja tunnettuuden lisääminen myös vahvistaa kaupunkikuvaa ja kaupungin kulttuurista antia, kuten imagoa. Katupuiden tuntemus ja niiden äärelle löytäminen tukevat kaupunkilaisten hyvinvointia. Arvostus kasvaa myös siitä, jos kaupunkilainen voi luottaa siihen, että katupuu säilyy ja siitä pidetään huolta.

Katupuulinjauksen keskeisimmät toimenpiteet

PÄÄTAVOITE 1: Katupuiden pitkäikäisyyden turvaaminen	PÄÄTAVOITE 2: Katupuiden määrän lisääminen	PÄÄTAVOITE 3: Monimuotoisuuden turvaaminen katupuuistutuksin	PÄÄTAVOITE 4: Katupuita koskevan tiedon kokoaminen, laajentaminen ja jakaminen
1. Katupuiden vauriohinnaston käyttöönotto 2. Viherkunnossapidon henkilöresurssin vahvistaminen 3. Kaupunkitilaohjeen täydentäminen suunnittelun tueksi	1. Tilanjaon uudet ratkaisut kadunsuunnittelussa ja nykyisen kasvillisuuden säästäminen 2. Lisäresursseja kadunsuunnitteluun, rakentamiseen ja viherkunnossapitoon 3. Kompensointikäytäntöjen eli poistettujen puiden korvaamisen periaatteiden kehittäminen	1. Lajiston laajentaminen puulajikokeiluun 2. Kasvillisuuden kerroksellisuuden vahvistaminen suunnittelun – ja hoidon ratkaisuin	1. Katupuurekisterin ja katupuustoa koskevan tiedon tarkentaminen 2. Vihervalvojan ja arboristin toimien perustaminen 3. Katupuulinjauksen jalkauttaminen ja linjauksen laajentaminen 4. Kasvualustojen varokartan käyttöönoton edistäminen

JOHTOPÄÄTÖKSET

Johtopäätökset

Tämä katupuulinjaus on vasta lähtölaukaus Vantaan katupuita koskevalle työlle.

Tiivistyvien keskustojen kaupunkivihreän ja ekosysteemipalveluiden turvaaminen edellyttää sekä nykyisen että istutettavan puuston elinvoimaisuuden ja pitkäikäisyyden voimakkaampaa tukemista. Myös hiilineutraalisuustavoitteiden saavuttamiseksi nykyisiä katupuita on saatava säästymään sekä myös lisättävä katupuiden määrää.

Katupuiden määrän lisääminen perustuu puiden tarpeiden nykyistä parempaan huolenpitoon kaikissa suunnitteluvaiheissa, huomioiden katuvihreän riittävä mitoitus sekä rakentamisen käytännöt. Katupuun kussakin vaiheessa (suunnittelu, rakentaminen, hoito) tarvitaan kasvillisuutta tuntevaa henkilöresurssia, jottei kasvuunsa investointeja vaatinutta puuta menetetä kesken elinkaaren. Puiden lisäämisessä on tärkeätä tunnistaa, että kadut ja puistot- palvelualueen viherosaamisen henkilöresurssi on alimitoitettu suhteutettuna jo nykyiseen puuomaisuuteen.

Katupuulinjauksen hyväksymisen ja työstön jälkeen on aika siirtyä toimenpiteiden toteutukseen ja jatkotyösköön. Toimenpiteissä korostuvat investoinnit katupuutaimien lisäksi hoitoon ja kunnossapitoon, osaamiseen ja henkilöstöön sekä käytänteiden kehittämiseen suunnittelussa ja rakentamisessa.

Ensimmäisenä vuorossa ovat Vantaan kaupunkitilaohjeen päivittäminen ja vauriohinnaston ja kasvualustan varokarttojen käyttöönotto. Lisäksi uusien toimintatavoista keskustelu ja niiden kehittäminen asiantuntijayhteistyönä jatkuu.

Kiitokset työhön osallistumisesta. Toivotamme Vantaalla niin kaupungin henkilöstön kuin kunkin yksilön työssään ja vapaa-ajallaan tervetulleeksi jatkossa edistämään katupuiden hyvinvointia ja vahvistamaan tätä vehreää katuelämää.

Lähteet ja linkit

- CO-CARBON –tutkimushanke 2025 [Kaupunkipuumanifesti - CO-CARBON](#)
- Miia Mänttari ja Eeva-Maria Tuhkanen (2024). [Kaupunkipuiden ekosysteemipalveluiden arvo, i-Tree -hanke Suomessa - loppuraportti](#). Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 47/2024. Luonnonvarakeskus. <<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-380-922-2>>
- Hanna Tajakka, Viher-Arkki (toim.) (2019). Kaupunkipuiden arvonmäärittämisalli KAM '19 -OPAS . Viherympäristöliiton julkaisu nro 66. Viherympäristöliitto.
- Tampereen kaupunki ja Sitowise (2022). Tampereen kantakaupungin lämpösaarekeilmiö, Kantakaupungin vaiheyleiskaava, valtuustokausi 2021-25
- [Tulevaisuussanasto - Sitra](#)
- Viherympäristöliitto (2019). Kaupunkipuiden arvonmäärittämisalli KAM '19 -OPAS, Viherympäristöliiton julkaisu nro 66 https://u79114.www2.webdomain.fi/hallinta/wp-content/uploads/2024/09/KAM_opas_web.pdf
- Viherympäristöliitto, 2025. Vehreän asuinympäristön monet hyödyt – tietopaketti kuntapäätäjille – Viherympäristöliitto <https://www.vyl.fi/meista/vaikuttaminen/vehreakunta/>
- Liisa Pietola, Elina Drakvik, Tari Haahtela, Tiina Laatikainen, Kaarlo Hildén, Satu Raussi, Tiina Kauppinen, Marja Jalli, Jarkko Hantula ja Liisa Pesonen (2023). Tavoitteena planetaarinen terveys - Ratkaisuja ihmisen ja luonnon hyvinvoinnin turvaamiseksi [Sitra muistio Planetaarinen terveys 2023](#) <<https://www.sitra.fi/wp/wp-content/uploads/2023/08/sitra-muistio-tavoitteena-planetaarinen-terveys.pdf>>
- PKS-kaupungit (2025). Yleisten alueiden käyttö, tilapäiset liikennejärjestelyt ja katutyöt - Yleisten alueiden käyttö, tilapäiset liikennejärjestelyt ja katutyöt 15.4.2025 https://www.hel.fi/static/hkr/luvat/pks_kaivutyohohje.pdf
- Vantaan katupuurekisteri (2025). [Vantaan karttapalvelu](#) <<https://kartta.vantaa.fi/>>
- World Health Organization (WHO), European region (2025). Nature-based solutions and health. [WHO-EURO-2025-12214-51986-79744-eng.pdf](#)

Kuvat

Pääosin kuvat Vantaan kaupungin aineistopankki.

Lisäksi

- s. 2 ja 46. Kuvaaja: Satu Onnela
- s. 15 Vantaan katupuiden historiaa Kuvaaja: Mia Lummeranta
- s. 28 ja 29 Kuvaaja: Mia Lummeranta

Kaaviot ja kuvaajat

- S. 23,24,25, 27 ja 38 kaaviot Anni Vuorikari
- S. 19 Latvuspeittävyyskartta: CO-CARBON –tutkimushanke 2025 [Latvuspeittokartasto - CO-CARBON](#)
- S. 26 Katupuiden luontohyödyt: Miia Mänttari ja Eeva-Maria Tuhkanen (2024). [Kaupunkipuiden ekosysteemipalveluiden arvo, i-Tree -hanke Suomessa - loppuraportti](#). Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 47/2024. Luonnonvarakeskus. <<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-380-922-2>>

**Katupuut tukevat meitä
arjessa ja työssä -
Ja parhaimmillaan
tiedostamme sen.**

LIITE: Vantaan katupuulinjauksen 2025 toimenpide-ehdotukset

TOIMENPIDETAULUKOT

Päätavoitteet on pilkottu osatavoitteisiin niihin liittyviin haasteisiin.

Toimenpiteille on arvioitu toteutustapaa ja toteutumismahdollisuuksia:

Vihreä väri tarkoittaa kohtalaisen lyhyellä aikavälillä ja nykyisellä henkilöstöllä toteutettavia toimenpiteitä.

Keltainen väri on asteittain toteutettava toimenpide, joka vaatii jonkin verran rahoitusta tai ylimääräistä työpanosta.

Punainen väri on osoitettu toimenpiteille, jotka vaativat jo selkeitä muutoksia budjettiin ja/tai organisaation prosesseihin.

Toimenpidetaulukossa esitetyt kustannukset

X = Vaatii henkilötyöpanosta

€ = Budjettitarpeita aiheuttavat työtehtävien lisääntyminen ja jonkin verran kasvavat toteutuskustannukset

€€ = Budjettitarpeita aiheuttavat rekrytointitarpeet ja mahdolliset sopimussisältöjen muutokset, lisätyöt ja / tai tilausmäärien kasvu.

PÄÄTAVOITE 1: Katupuiden pitkäikäisyyden turvaaminen 1/2

TOIMENPITEET

- Tavoitteet
- 1. Puun kasvuolosuhteita parannetaan lisääntyvät tiedon mukaan
 - 2. Puiden tarpeet pystytään huomioimaan kaikissa suunnitteluvaiheissa
 - 3. Rakentamisen käytännöt mahdollistavat puuston säilymisen. Rakentamishankkeissa urakoitsija säilyttää ja suojaa olevat puut rakennushankkeissa, myös työnaikaisissa liikennejärjestelyissä.
 - 4. Puiden hoidon uuden arvostuksen myötä kunnossapidon resurssit saadaan ajan tasalle: katuvihreälle ja –puustolle kyetään tekemään tarvittavat hoitotoimenpiteet

- Tavoitteeseen liittyvät haasteet
- 1. Mekaaniset vauriot. Katupuita vaurioituu ja poistetaan kilpailevien toimintojen tieltä ja rakentamisen yhteydessä. Kaupungin investointi ja käytetty resurssointi menetetään.
 - 2. Uusien istutettavien puiden kasvuedellytysten varmistaminen keskustojen tiivistyessä ja ilmastonmuutoksen heikentäessä katupuiden kasvuolosuhteita.
 - 3. Viherkunnossapito ei ehdi hoitaa puita riittävästi – henkilöresurssia liian vähän. Samalla ilmastonmuutoksen myötä puiden hoidosta tulee yhä haastavampaa.

Toimenpiteet	Prosessi	Aikajänne ja haastavuus
Katupuiden vauriohinnaston käyttöönotto ja prosessin tarkentaminen	Rakentaminen, lupapalvelut ja kunnossapito, sisällyttäminen kilpailutuksiin, urakkasopimuksiin ja lupa-ehtoihin.	Helposti toteutettava toimenpide, onnistuu nykyisillä resursseilla Voidaan aloittaa heti lautakuntakäsittelyn jälkeen
Varokartta-aineistojen käyttö rakentamisessa ja luvituksessa	Varokartta-aineistoa testattu. Tarvittavaa lisäkehitystä ja testausta, sen jälkeen tiedotus ja edellytys käytöstä kilpailutuksiin, urakkasopimuksiin ja lupa-ehtoihin.	Helposti toteutettava toimenpide, onnistuu nykyisillä resursseilla
Puiden mekaanisten vaurioiden ja kustannusten tilastoiminen	Edellytys ilmoittamisesta ja raportoinnista urakkasopimukseen (ilmoitus olemassa olevaan Matti-järjestelmään). Mahdollisesti nykyisiin sopimuksiin saatavilla lisätyönä, uusiin sopimuksiin voidaan sisällyttää. Vaatii myös korvaushinnaston käyttöönoton.	Helposti toteutettava toimenpide, onnistuu nykyisillä resursseilla
Rakennusurakoiden tarkentaminen: 1) Rakentamishankkeissa urakoitsija säilyttää ja suojaa suunnitelmissa muut kuin suunnitelmissa poistettavaksi merkityt puut rakennushankkeissa, myös työnaikaisissa liikennejärjestelyissä. 2) Urakkasopimusten tarkennukset niin, että katupuiden vauriohinnasto sisältyy niihin 3) Urakoiden kaupungin oman vihervalvonnan lisääminen ja huomion kiinnittäminen puiden suojaamiseen, istuttamiseen, takuuhoitoon ja työnaikaiseen suojaukseen	KAPU / rakentamisen yksikkö: Vihervalvojan toimen perustaminen X + €€ Ks. PÄÄTAVOITE 4: Katupuita koskevan tiedon kokoaminen ja jakaminen: Vihervalvojan toimien perustaminen	

PÄÄTAVOITE 1: Katupuiden pitkäikäisyyden turvaaminen 2/2

TOIMENPITEET

Toimenpiteet	Prosessi	Aikajänne ja haastavuus
Puiden juuriston ja maaperän turvaaminen: 1) Riittävän kasvutilan rauhoittaminen sitovammin tulevaisuuteen 2) katupuiden siirron periaatteet ja siirtojen resurssiviisauden haasteiden ja kustannusten tunnistaminen	Suunnittelu ja viherkunnossapito yhteistyössä Vaatii usean eri suunnittelutahon yhteistyötä ja tahtotilaa. Lisäksi voi vaatia kalustoinvestointeja kunnossapitoon tai kuntien välistä yhteistyötä kaluston osalta, mikäli lähdetään toteuttamaan isokokoisten puiden siirtoja. X + € / €€.	Lähitulevaisuudessa asteittain toteutettava.
Kaupunkitilaohjeen tarkentaminen ja päivittäminen jatkuvana käytäntönä	Vastuutahona kadunsuunnittelu, tarvittavat yhteistyötahot rakentaminen, lupapalvelut, kunnossapito	Helposti toteutettava toimenpide, onnistuu nykyisillä resursseilla
Käytäntöjen ja prosessien tarkentaminen suunnittelussa ja rakentamisessa, istutuksessa ja hoidossa	Työselostuspohjan jatkuva päivitys tarpeen mukaan ja kaupunkitilaohjeen tarkennukset, säännöllinen keskustelu ja yhteistyö. Suunnitteluprosessin kehittäminen kaavoituksesta rakentamiseen ja tiedonjaon varmistaminen.	Helposti toteutettava toimenpide, onnistuu nykyisillä resursseilla
Viherkunnossapidon puita hoitavan henkilöresurssin ja koulutuksen vahvistaminen, erillisen puuasiantuntijan eli arboristin toimi tai puiteurakoitsijan käyttö	Henkilöstön lisääminen ja nykyisten puitesopimusten monipuolisempi käyttö. Urakoiden sisällön laajentaminen. X + €€	Kriittinen toimenpide, jossa tarvitaan muutoksia budjettiin ja prosesseihin
Leikkaukset tehtävä ajallaan ja niiden tekemiseen osaava henkilöresurssi	Työ vaatii henkilötyöpanosta ja erityisosaamista: viherkunnossapidon ja arboristin yhteistyössä. Huomio varsinkin erikoiskuljetusreiteille, jossa liian matala oksakorkeus aiheuttaa suurimmat vauriot X + € Ks. Edellinen toimenpide	

PÄÄTAVOITE 2: Katupuiden määrän lisääminen

TOIMENPITEET

Tavoitteet 1. Katupuiden määrä saadaan lisääntymään keskustojen tiivistymisestä huolimatta. 2. Katupuille jää kaavoituksessa ja aiemmissa suunnitelmavaiheissa katusuunnitelmaan riittävästi tilaa istuttaa katupuut riittävän tilavarauksin. 3. Ajallaan tehdyt hoitoleikkuut pitävät katutilan kulkureitit vapaana. Ajoissa toteutetut hoitoleikkuut vähentävät vaurioita puulle.			
Tavoitteeseen liittyvät haasteet 1. Katupuiden kanssa kilpailevat toiminnot 2. Puita ei saada istutettua yhtä paljon kun niitä vähenee rakentamisen, mekaanisten vaurioiden ja ilmastonmuutoksen vaikutusten vuoksi. Katupuiden sijoittaminen tiiviille katualueille vaatii yhteensovittamista ja uusia ratkaisuja. 3. Oksakorkeuden nostovelka: puiden leikkauksia jätetty tekemättä			
Toimenpiteet	Prosessi	Aikajänne ja haastavuus	
Katupuuston suunnitteluosaamisen laajentaminen muille tekniikka-aloille. Asemakaavan ja kunnallisteknisen yleissuunnittelun aikana entistä tarkempi mitoitustarkastelu ja tiiviillä keskusta-alueilla lisäksi alustava katusuunnitelma katupuiden tilavarauksen varmistamiseksi. Katupuutuntemuksen laajentaminen muille tekniikka-aloille ja kaavoitukseen. Arboristin asiantuntemuksen hyödyntäminen.	Työ vaatii henkilötyöpanosta: konsulttityön vaiheiden ja projektikokousten lisääntyminen, kaupunkitilaohjeen tarkennukset, koulutusten järjestäminen ja niihin osallistuminen sekä arboristin käyttöä hankkeissa. X + €€	Voidaan käynnistää asteittain lähitulevaisuudessa	
Katupuiden vauriohinnaston käyttöönotto ja prosessin tarkentaminen	Rakentaminen, lupapalvelut ja kunnossapito, sisällyttäminen kilpailutuksiin, urakkasopimuksiin ja lupa-ehtoihin.	Helposti toteutettava toimenpide, onnistuu nykyisillä resursseilla Voidaan aloittaa heti lautakuntakäsittelyn jälkeen	
Istutusmääriä kasvatetaan suunnitelmissa	Koskee tulevia suunnittelun hankkeita ja edellyttää katuympäristösuunnittelun ohjausta kaikissa suunnitteluvaiheissa. Katuvihreän ja kadunsuunnittelun osuuden kasvattaminen investointibudjetissa sekä henkilöresurssien vahvistaminen kadunsuunnittelun alueinsinöörien, katuympäristösuunnittelun, rakentamisen urakoiden tilaamisen, vihervalonnan sekä viherkunnossapidon osalta. Vaatii muutoksia budjettiin €€+X	Lähitulevaisuudessa asteittain toteutettava toimenpide, joka vaatii jonkin verran rahoitusta tai ylimääräistä työpanosta.	
Kompensointikäytäntöjen eli poistettujen puiden korvaamisen periaatteiden kehittäminen hankkeissa ja osana viherkunnossapitoa	Kokeilu käynnissä Vantaan ratikassa. Vaatii projektille erillisen kompensatiokäytännöistä vastaavan koordinaattorin. X+ €	Lähitulevaisuudessa asteittain toteutettava toimenpide, joka vaatii jonkin verran rahoitusta tai ylimääräistä työpanosta.	
Tilanjaon uudet ratkaisut eli autoliikenteelle ja kunnallistekniikalle käytetyn tilan tiivistäminen, tilavarouksia koskevan ohjeistuksen päivittäminen ja tarkentaminen kaupunkitilaohjeeseen	Kaupunkitilaohjeen tarkennukset ja selkeät suunnittelun prosessit kaavoituksesta rakentamiseen. Katujen uudet tilanjaolliset ratkaisut vaativat työstöä katu- ja liikennesuunnittelun käytäntöihin ja suunnitteluperiaatteisiin. € ks. Päätaavoite 3 "Monimuotoisuuden turvaaminen katupuuistutuksissa" vaatimat toimenpiteet.	Lähitulevaisuudessa asteittain toteutettava toimenpide, joka vaatii jonkin verran rahoitusta tai ylimääräistä työpanosta.	

PÄÄTAVOITE 3: Monimuotoisuuden turvaaminen katupuuistutuksissa

TOIMENPITEET

- Tavoitteet
- 1. Monipuolisuus kaupungin puuvalikoimassa sekä katupuihin liittyvissä istutuksissa.
 - 2. Katupuiden määrä saadaan lisääntymään keskustojen tiivistymisestä huolimatta. Katupuille jää katusuunnitelmaan riittävästi tilaa istuttaa katupuut riittävän tilavarauksin. Katupuiden lisäämiseen tarvittavia hallinnollisia katusuunnitelmia saadaan toteutettua vuosittain nykyistä enemmän ja katupuiden tarpeiden tunnistamiseksi kussakin työvaiheessa on mukana katupuuosaaja.
 - 3. Henkilöstöllä on riittävästi resursseja uudistaa käytäntöjä ja suunnitteluaineistoa muun työn ohella.

- Tavoitteeseen liittyvät haasteet
- 1. Luontokato näkyy katualueilla: puuta ravintonaan ja elinympäristönään käyttävien lajien heikentyminen sekä maaperän heikentyminen rakennetuilla alueilla
 - 2. Katupuun olosuhteet liian karut ja kuivat, puun ympäriltä puuttuu ekosysteemi, mm. maaperän hajoittajat. Liian karuissa oloissa katupuu ei kykene sitomaan hiilidioksidia ilmasta maaperään.
 - 3. Suunnittelun ja viherrakentamisen ajantasainen tieto liittyen luontokatoon ja ilmastonmuutokseen muuttuu ja päivittyy erittäin nopeasti – käytännöt jatkuvassa muutoksessa

Toimenpiteet	Prosessi	Aikajänne ja haastavuus	
Kotimaisten ja pohjois-eurooppalaisten jalojen lehtipuiden ja harkintaa käyttäen havupuiden sekä Vantaalle ominaisten puulajien suosiminen. Kotimaisten taimistojen ja perinteistä taimiaineksen, geneettisen monimuotoisuuden sekä puista riippuvaisten eliöiden monimuotoisuutta tukevat lajivalinnat, mm. pölyttäjäkasvit.	Kaupunkitilaohjeen tarkentaminen, hyödyntäen myös Vantaan kasvillisuuden periaatteet (2016) linjauksia. Henkilöstön osaamisen kehittäminen. €		
Lajiston monipuolistaminen, tietoisesti kokeilemalla uusia puulajeja ja –lajikkeita osana suunnittelua ja rakentamista.	Edellyttää yhteistyösopimusta taimistojen kanssa monipuolisen lajiston kasvattamista, ja seurantatiedon ja kokemusten keräämistä kunnossapidolta. X + €	Lähitulevaisuudessa asteittain toteutettava toimenpide, joka vaatii jonkin verran rahoitusta tai ylimääräistä työpanosta.	
Katupuiden ja katukasvillisuuden sijoittaminen mieluiten suurempiin kasvillisuusryhmiin. Istutusalueiden kehittäminen katutilassa kapeasta nauhamaisesta leveämmäksi puille rauhoitetuksi saarekkeiksi + mikrometsät (koko noin 200 m2).	Kaupunkitilaohje ja kadunsuunnittelun mallipiirustus osin päivittynyt tältä osin. Tarvitaan tarkennukset kaupunkitilaohjeeseen, suunnittelukäytäntöihin ja työselostuksiin. Tilanjaon osalta ks. Päätaavoite 2 toimenpide-ehdotus päätaavoitteeseen 2 Katupuiden määrän lisääminen vaatimat toimenpiteet. Katujen uudet tilanjaolliset ratkaisut vaativat työstöä katu- ja liikennesuunnittelun käytäntöihin ja suunnitteluperiaatteisiin. X + €	Lähitulevaisuudessa asteittain toteutettava toimenpide, joka vaatii jonkin verran rahoitusta tai ylimääräistä työpanosta.	

PÄÄTAVOITE 4: Katupuita koskevan tiedon kokoaminen, laajentaminen ja jakaminen 1/2

TOIMENPITEET

Tavoitteet

1.

Viherosaamisen henkilöresurssien tukeminen puita koskevissa valinnoissa suunnittelussa, rakentamisessa ja omaisuudenhallinnassa
2.

Vantaalla kerätään kattavasti ennakoivaa tietoa katupuiden ominaisuuksista, kunnosta ja hoitotoimenpiteistä sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksista
3.

Katupuut ovat näkyvä osa vantaalaista katua: katuvihreän ja viihtymisen tukiranka. Vantaa myös tunnetaan katupuistaan.

Tavoitteeseen liittyvät haasteet

1.

Kaupunginpuingin viherosaamisen resurssit puun elinkaaren aikana ovat puutteelliset. Kaupungissa ei ole henkilöitä, jonka katupuuosaamista ja työpanosta voitaisiin käyttää riittävästi suunnittelun, rakentamisen ja kunnossapidon kysymyksissä.
2.

Katupuiden nykytilasta ei ole riittävästi tietoa. Myöskään ilmastonmuutoksen vaikutuksista ja niiden lieventämisestä Ilmastonmuutoksen myötä kasvitaudit, tuholaiset ja myrskyt aiheuttavat vaurioita katupuille.
3.

Katupuulinjaus vaatii täydennyksiä ja tarkennuksia, jotka edellyttävät laajaa yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialalla. Katupuulinjauksen käyttö edellyttää jalkauttamista monialaiselle henkilöstölle.

Toimenpiteet	Prosessi	Aikajänne ja haastavuus	
Viherosaamisen henkilöresurssien tukeminen puun elinkaaren alkuvaiheessa: taimien hallinnassa, istuttamisessa ja takuuhoidon valvonnassa Viherrakentamiseen keskittyvä, sen ammattitaidon omaava valvoja työmaille ja tarkastuksiin.	Vihervalvojan toimien perustaminen ja rakentamisen yksikön resurssien vahvistaminen X + €€	Kriittinen toimenpide, jossa tarvitaan muutoksia budjettiin ja prosesseihin	
Viherosaamisen henkilöresurssin tukeminen puun elinkaaren aikana: Arboristin eli puuasiantuntijan käyttö puitesopimuksella kunnossapidossa, urakoissa ja suunnitteluprojekteissa. Puitesopimus arboristin kanssa on voimassa. Puitesopimuksen käyttö vaatii erilliset tilaukset voimassa olevilla tuntihinnoilla. Sopimuksen runsaampi käyttö vaatii kaupungin eri toimijoiden yhteistyön tiivistämistä ja tiedottamista sekä nostaa kustannuksia.	Puitesopimuksella hankitun arboristin käytön lisääminen €	Helposti toteutettavissa nykyisillä sopimuksilla, mutta vaatii hieman lisärahoitusta.	
Pitkäjänteiseen kehittämiseen kaupungille oma arboristi eli puuasiantuntija, joka päivittää puurekisteriä, seuraa kaupunkipuiden vointia sekä tauti- ja tuholaisilannetta sekä koordinoi leikkauksia ym. toimenpiteitä ja ratkaisuja. Edellyttää uuden toimen perustamista.	Kaupungin oman arboristin toimen perustaminen €€	Lähitulevaisuudessa asteittain toteutettava	

PÄÄTAVOITE 4: Katupuita koskevan tiedon kokoaminen, laajentaminen ja jakaminen 2/2

TOIMENPITEET

Toimenpiteet	Prosessi	Aikajänne ja haastavuus	
Vantaan lämpösaarekeilmiön riskialueista ja ratkaisusta tarvitaan tarkempaa tietoa: tehdään/tilataan latvuspeittävyiden ja lämpösaarekeilmiön selvitys. Tunnistettava paikat, joissa tarve lisätä latvuspeittävyttä. Tiedon pohjalta lämpösaarekeilmiön lieventäminen latvuspeittävyttä lisäämällä eli lisätään puuston osuutta katutilasta	Konsulttityön tilaamisen lisäksi tiedon jalkauttaminen ja käyttöön otto eri suunnitteluvaiheissa. X + €€	Kriittinen toimenpide, jossa tarvitaan muutoksia budjettiin ja prosesseihin	
Katupuurekisterin ylläpitäminen ja poistettavien puiden tietojen tarkentaminen Merkitään poiston syy, koko, laji jne. katupuurekisteriin. Puuinventoijan rekrytointi	Puuinventoija, ja arboristin toimen perustaminen X + €€	Lähitulevaisuudessa asteittain toteutettava	
Henkilöstön osaamisen lisääminen taudinaiheuttajista ja tuholaisista. Puuston kunnon ja patogeenien seuranta (vaatii erityisosaamista) ja torjunnan toimenpiteiden ja vastuiden tarkentaminen, henkilöstön koulutukset.	Arboristin toimen perustaminen, koulutukset €€	Lähitulevaisuudessa asteittain toteutettava	
Puun toteutusketjun vastuiden tarkentaminen katupuulinjauksen tarkentaminen prosessin osalta: Käytäntöjen ja prosessin tarkentaminen suunnittelussa ja rakentamisessa, istutuksessa ja hoidossa	Prosessin ja yhteistyön kehittäminen, kaupunkitilan eri tarpeiden yhteensovittaminen X	Lähitulevaisuudessa asteittain toteutettava	
Katupuulinjauksen tarkentaminen kaupunkikuvan ja kadun tilanjaon osalta, sisältää vuorovaikutuksen KAPU:n ja KARA:n kesken.	Prosessin ja yhteistyön kehittäminen, kaupunkitilan eri tarpeiden yhteensovittaminen X	Lähitulevaisuudessa asteittain toteutettava	
Vantaan katupuulinjauksen tiedon ja tavoitteiden jalkauttaminen henkilöstölle, asukkaille ja muille sidosryhmille.	Viestintäsuunnitelma sisäiseen ja ulkoiseen katupuulinjauksen jalkauttamiseen ja Vantaan katupuista viestimiseen.	Helposti toteutettava toimenpide, onnistuu nykyisillä resursseilla	